

TILLÆG A

TIL

FOLKETINGSTIDENDE

FREMSATTE LOVFORSLAG M.V.
(UNDTAGEN FINANS- OG TILLÆGSBEVILLINGSLOVFORSLAG)

FOLKETINGÅRET 1988-89

(140. ÅRGANG)

I

Spalte 1-1536

S

J.H. SCHULTZ GRAFISK A/S

KØBENHAVN

1990

Lovforslag nr. L 12. Fremsat den 5. oktober 1988 af justitsministeren (Ninn-Hansen)

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejeloven, lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. og lov om retsafgifter

(Arrest og forbud, appel i fogedsager m.v.)

§ 1

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 567 af 1. september 1986 som ændret ved lov nr. 273 af 13. maj 1987, lov nr. 385 og nr. 386 af 10. juni 1987 samt lov nr. 420 af 13. juli 1988, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 3, nr. 5, indsættes efter »konkursboer«: »og begæring om gældssanering«.

2. § 31, stk. 3, 4. pkt., affattes således:

»Såfremt der fremsættes begæring herom, og ingen offentlig interesse findes at tale derimod, kan retten endvidere nedlægge forbud mod, at der sker offentlig gengivelse af navn, stilling eller bopæl for sigtede (tiltalte) eller andre under sagen nævnte personer, eller at den pågældendes identitet på anden måde offentliggøres.«

3. I § 66, stk. 1, udgår: »chefen for skiftekontoret under Københavns byret,«.

4. I § 214, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 18, 5. pkt.« til: »§ 18, stk. 2, 5. pkt.«.

5. I § 449, stk. 1, indsættes efter »§ 448, nr. 1-5 og 7-8,«: »samt i sager efter § 448, nr. 6, om forældremyndighed,«.

6. § 453, 2. pkt., affattes således:

»Ved offentlig gengivelse af domme må der ikke ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de i dommen nævnte perso-

ner eller på anden måde offentliggørelse af de pågældendes identitet.«

7. § 456 o, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Ved offentlig gengivelse af domme i fader-skabssager må der ikke ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de i dommen nævnte personer eller på anden måde offentliggørelse af de pågældendes identitet.«

8. § 473, 1. pkt., affattes således:

»Retten kan bestemme, at der ved offentlig gengivelse af forhandlingen i retten og af dommen ikke må ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de under sagen nævnte personer eller på anden måde offentliggørelse af de pågældendes identitet.«

9. § 475 g, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Ved offentlig gengivelse af domme må der ikke ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de i dommen nævnte personer eller på anden måde offentliggørelse af de pågældendes identitet.«

10. I § 505, stk. 4, ændres »ankes« til: »kæres«.

11. § 506 og § 536, stk. 4, ophæves.

12. I § 521, 2. pkt., ændres »anke og kære« til: »kære«.

13. § 542, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Fogedretten påser, at auktionen ikke afholdes før den ordinære kærefrist på 4 uger er udløbet, jf. § 586, stk. 1. Fremlægges bevis for, at nogen af de oprindelige parter inden fristens udløb har kæret udlægsforretningen, stilles auktionen i bero.«

14. §§ 584–586 ophæves.

15. Kapitel 53 affattes således:

»Kapitel 53

Appel af fogedrettens afgørelser

§ 584. Afgørelser, der er truffet af en fogedret, kan, medmindre andet er bestemt i loven, kæres til den landsret, i hvis kreds fogedretten ligger.

Stk. 2. Fogedrettens afgørelse efter § 561, stk. 2–4, § 562, stk. 1 og 2, § 563, stk. 2, § 569, 4. pkt., § 570, stk. 2, 3. pkt., og stk. 3, § 571, stk. 1, § 576, stk. 2, og § 577, stk. 2, kan ikke kæres.

§ 585. Landsrettens afgørelse i en kæresag kan ikke kæres. Justitsministeren kan dog meddele tilladelse til kære, når særlige grunde taler derfor.

Stk. 2. Ansøgning om kæretilladelse skal indgives til Justitsministeriet inden 8 uger, i auktionssager dog inden 4 uger, efter afgørelsen. I andre sager end auktionssager kan justitsministeren dog undtagelsesvis meddele tilladelse, hvis ansøgning indgives senere, men inden 1 år efter afgørelsen.

§ 586. Kære skal ske inden 4 uger efter, at forretningen er foretaget, eller, hvis forretningen ikke foretages, inden 4 uger efter den afgørelse, som kæres, jf. dog § 219, stk. 3.

Stk. 2. Er der meddelt tilladelse efter § 585, skal kære ske inden 4 uger efter, at tilladelsen er meddelt ansøgeren.

Stk. 3. Såfremt kæren går ud på ophævelse af auktion over et luftfartøj, der er registreret i en fremmed stat, som har tiltrådt Genevekonventionen af 19. januar 1948, er fristen dog 6 måneder efter salgsdagen, dersom den kærende som grund for ophævelsen påberåber sig, at reglerne i § 544, stk. 2, ikke har været overholdt.

Stk. 4. Iværksættes kære efter fristens udløb, afvises kæren af den ret, hvortil afgørelsen kæres. Justitsministeren kan dog undtagelsesvis tillade kære indtil 1 år, i auktionssager dog indtil 6 måneder, efter afgørelsen. Kæreskriftet

skal i så fald indleveres inden 4 uger efter tilladelsens meddelelse.

§ 587. Reglerne i § 393 og §§ 395–398 finder med de i stk. 2–4 nævnte ændringer tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Kære af afgørelser, der træffes i auktionssager efter auktionens slutning, har opsættende virkning. Ved kære af afgørelser, der træffes inden auktionens slutning, kan en bestemmelse om opsættende virkning betinges af, at kærende stiller sikkerhed for omkostningerne ved afholdelse af nyt auktionsmøde.

Stk. 3. Fogedrettens ophævelse af en arrest eller et forbud kan ikke hindres fra at træde i virksomhed ved anvendelse af kære.

Stk. 4. Parterne kan under kæresagen fremsætte påstande, der ikke har været fremsat for fogedretten. Det gælder dog ikke ved kære af et i medfør af kapitel 57 nedlagt forbud.

Stk. 5. Under kære af forbud finder § 647, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Mundtlig forhandling foretages, hvis der efter sagens beskaffenhed findes at være grund dertil. Fremsætter begge parter begæring om mundtlig forhandling, skal begæringen i almindelighed imødekommes.«

16. I § 610, 1. pkt., ændres »anke eller kære« til: »kære«.

17. § 611 ophæves.

18. Kapitel 56 og 57 affattes således:

»Kapitel 56

Arrest

§ 627. Fogedretten kan foretage arrest til sikkerhed for pengekrav, når

- 1) der ikke kan foretages udlæg for fordringen, og
- 2) det må antages, at muligheden for senere at opnå dækning ellers vil blive væsentligt forringet.

§ 628. Arrest kan ikke foretages, når det må antages, at fordringen ikke består.

Stk. 2. I luftfartøjer, fremmede statsskibe og skibsladninger, der tilhører fremmede stater, kan arrest kun foretages efter reglerne herom i anden lovgivning.

§ 629. Inden arrestforretning påbegyndes, eller arrest foretages, kan fogedretten bestemme, at fordringshaveren som betingelse for arrest skal stille sikkerhed for den skade og ulempe, som kan påføres skyldneren ved arresten.

Stk. 2. Fogedretten bestemmer sikkerhedens art og størrelse.

§ 630. Arrest kan afværges eller ophæves, såfremt skyldneren stiller en efter fogedrettens skøn tilstrækkelig sikkerhed for fordringshaverens fordring med tillæg af såvel forfaldne som anslåede renter samt sandsynlige omkostninger i forbindelse med arrestforretningen, arrestsagen og sagen vedrørende fordringen.

Stk. 2. Inden arrest foretages, opfordrer fogedretten skyldneren eller den, der varetager dennes interesser, jf. § 495, stk. 2, til at afværge arresten ved betaling eller sikkerhedsstillelse.

§ 631. Anmodning om arrest indgives skriftligt til fogedretten. Anmodningen skal indeholde oplysninger om de konkrete omstændigheder, som fordringshaveren vil påberåbe sig, og om de oplysninger, som i øvrigt er nødvendige for sagens behandling. Anmodningen skal være ledsaget af de dokumenter, der påberåbes.

Stk. 2. Med hensyn til sagens behandling finder reglerne i § 487, § 488, stk. 3, § 489, § 491, § 492, stk. 1, § 493, stk. 1 og 2, § 494, §§ 495–500, § 501, stk. 4 og 5, § 502, stk. 1, nr. 2 og 3, § 503, § 504, nr. 1 og 4, § 505, stk. 2–4, § 507, stk. 2–4, §§ 508–518, § 519, stk. 1, § 520, stk. 1, 1. pkt., § 523, stk. 2–4, og § 524 tilsvarende anvendelse.

§ 632. Arresten kan kun foretages i så stor en del af skyldnerens formue, som efter fogedrettens skøn er nødvendig til dækning af fordringen med tillæg af såvel forfaldne som anslåede renter og sandsynlige omkostninger i forbindelse med arrestforretningen, arrestsagen og sagen vedrørende fordringen.

Stk. 2. Fogedretten erklærer de arresterede aktiver for belagt med arrest og vejleder skyldneren om arrestens retsvirkninger, herunder at råden over aktiverne i strid med fordringshaverens ret kan medføre strafansvar.

Stk. 3. Er skyldneren ikke til stede, kan vejledning ske ved skriftlig meddelelse eller ved tilkendegivelse til den, der varetager skyldnerens interesser, jf. § 495, stk. 2.

§ 633. Fogedretten kan bestemme, at arresteret løsøre skal fratages skyldneren, når det

må antages, at muligheden for at opnå dækning ellers vil blive væsentligt forringet. Løsøret opbevares på fordringshaverens bekostning af fogedretten eller af den, fogedretten bemyndiger dertil.

Stk. 2. Ved arrest i rede penge tages beløbet i forvaring af fogedretten.

§ 634. Fordringshaveren skal inden en uge efter arresten anlægge retssag om den fordring, for hvilken arrest er gjort, medmindre skyldneren under eller efter arrestforretningen frafalder forfølgning. Under denne sag skal fordringshaveren endvidere nedlægge særskilt påstand om stadfæstelse af arresten.

Stk. 2. Verserer der retssag om den pågældende fordring ved 1. instans, skal fordringshaveren inden en uge efter arresten anlægge arrestsag ved samme ret.

Stk. 3. Er der afsagt dom i 1. instans i retssagen om den pågældende fordring, anlægges arrestsagen ved den ret, der har afsagt dommen. Retten kan i tilfælde af anke udsætte arrestsagens behandling helt eller delvis.

Stk. 4. Skal retssag om den fordring, for hvilken arrest er gjort, anlægges ved udenlandsk domstol, skal sagen anlægges inden to uger efter arresten. Inden for samme frist anlægges arrestsagen her i landet.

Stk. 5. Verserer der retssag om den pågældende fordring ved udenlandsk domstol, hvis afgørelse må antages at få bindende virkning her i landet, skal påkendelsen af en sag anlagt efter stk. 1 udsættes, indtil der er truffet retskraftig afgørelse i den udenlandske sag. Retten kan dog straks påkende spørgsmål om, hvorvidt arrestens foretagelse kan stadfæstes.

Stk. 6. Reglerne i stk. 1–5 finder tilsvarende anvendelse, når arrest er afværget ved sikkerhedsstillelse.

§ 635. Fordringshaverens forpligtelse til at anlægge retssag bortfalder, såfremt skyldneren, efter at arrest er foretaget, kommer under konkurs eller dør, og dødsboet tages under offentlig skiftebehandling uden gældsansvar for arvingerne.

Stk. 2. Fordringshaverens sikkerhedsstillelse i anledning af arresten frigives, såfremt der er forløbet 3 måneder efter arrestens foretagelse eller arrestsagens ophævelse, og der ikke fra boets side er anlagt retssag om erstatning.

§ 636. Under arrestsagen påkendes det, om arresten er lovlig gjort. Skyldneren kan under arrestsagen fremsætte alle indsigelser vedrørende arrestens lovlighed. Behandles spørgsmålet om den pågældende fordring særskilt, skal indsigelser mod fordringens rigtighed dog fremsættes under denne sag.

§ 637. Arresten kan ophæves ved dommen i arrestsagen eller ved dommen vedrørende fordringen. Arresten bortfalder, når ankefristen er udløbet, medmindre anke er iværksat, eller andet er bestemt i dommen.

§ 638. Arresten kan kræves ophævet af fogedretten, såfremt fordringshaveren undlader at anlægge arrestsag eller sag vedrørende fordringen inden de i § 634 nævnte frister, eller såfremt nogen af disse sager afvises eller hæves.

Stk. 2. Arresten kan ophæves helt eller delvis på grund af omstændigheder, som er indtruffet efter arrestens foretagelse.

Stk. 3. Forinden arresten ophæves, skal fogedretten så vidt muligt give fordringshaveren lejlighed til at udtale sig.

§ 639. Den, som har opnået arrest på grundlag af en fordring, som viser sig ikke at bestå, skal betale skyldneren erstatning for tab og tort. Det samme gælder, når arresten bortfalder eller ophæves på grund af efterfølgende omstændigheder, såfremt det må antages, at fordringen ikke bestod.

Stk. 2. Viser fordringshaverens fordring sig alene at bestå for et mindre beløb, skal fordringshaveren betale skyldneren erstatning for det tab, der følger af, at arresten har haft for stor udstrækning.

Stk. 3. Er arresten ulovlig af andre grunde, skal fordringshaveren betale skyldneren erstatning for tab og tort, såfremt fordringshaveren burde have undladt at begære arrest.

Stk. 4. Krav efter stk. 1–3 kan gøres gældende som modkrav under arrestsagen eller sagen vedrørende fordringen eller under selvstændigt søgsmål. Selvstændigt søgsmål, der først kan anlægges, når arresten er ophævet efter § 638 eller endeligt bortfaldet efter § 635 eller § 637, skal anlægges inden 3 måneder efter ophævelsen eller bortfaldet.

Stk. 5. Reglerne i stk. 1–4 finder tilsvarende anvendelse, når arrest afværges ved sikkerhedsstillelse.

Stk. 6. Ophæves arresten under kære, kan der ved afgørelsen i kæresagen tillægges skyldneren erstatning efter reglerne i stk. 1–3.

§ 640. Fogedrettens afgørelse kan påkæres efter reglerne i kapitel 53. Kære har ikke opsættende virkning.

Kapitel 57

Forbud

§ 641. Fogedretten kan ved forbud pålægge private og repræsentanter for stat og kommune i disses egenskab af parter i private retsforhold at undlade handlinger, som strider mod rekvirentens ret.

Stk. 2. Fogedretten kan i forbindelse med et forbud pålægge den, som forbudet retter sig imod (rekvisitus), at foretage enkeltstående handlinger for at sikre den ved forbudet pålagte undladelsespligt.

Stk. 3. Med hensyn til luftfartøjer, fremmede statsskibe og skibsladninger, der tilhører fremmede stater, kan forbud kun anvendes efter reglerne herom i anden lovgivning.

§ 642. Forbud kan nedlægges, såfremt det godtgøres eller sandsynliggøres:

- 1) at de handlinger, der søges forbudt, strider mod rekvirentens ret,
- 2) at rekvisitus vil foretage de handlinger, som søges forbudt, og
- 3) at formålet vil forspildes, såfremt rekvirenten henvises til at gøre sin ret gældende ved almindelig rettergang.

§ 643. Forbud kan ikke nedlægges, når det skønnes, at lovens almindelige regler om straf og erstatning og eventuelt en af rekvisitus tilbudt sikkerhed yder rekvirenten tilstrækkeligt værn.

Stk. 2. Fogedretten kan nægte at nedlægge forbud, såfremt det vil påføre rekvisitus skade eller ulempe, der står i åbenbart misforhold til rekvirentens interesse i forbudets nedlæggelse.

§ 644. Fogedretten kan bestemme, at rekvirenten som betingelse for forbudets nedlæggelse skal stille sikkerhed for den skade og ulempe, som kan påføres rekvisitus ved forbudet.

Stk. 2. Fogedretten bestemmer sikkerhedens art og størrelse.

Stk. 3. Har fogedretten stillet krav om sikkerhed, nedlægges forbudet først, når den forlangte sikkerhed er stillet. Fogedretten giver parterne meddelelse om tidspunktet for forbudets nedlæggelse, såfremt dette tidspunkt ikke allerede er meddelt i et retsmøde, jf. § 162.

§ 645. Fogedretten yder efter anmodning rekvirenten bistand til forbudets opretholdelse, herunder ved at hindre, at et forbud overtrædes, og ved at tilintetgøre, hvad der er foretaget i strid med forbudet.

Stk. 2. Fogedretten kan beslaglægge rørligt gods, såfremt det anvendes eller har været anvendt ved overtrædelse af forbudet, eller såfremt der er bestemte grunde til at antage, at det vil blive anvendt til sådant formål.

Stk. 3. Det beslaglagte opbevares på rekvirentens bekostning af fogedretten eller af den, fogedretten bemyndiger hertil.

Stk. 4. Fogedretten kan betinge beslaglæggelse af, at rekvirenten stiller sikkerhed for de i stk. 3 nævnte omkostninger. Beslaglæggelse kan endvidere betinges af, at en i medfør af § 644 fastsat sikkerhed forhøjes.

§ 646. Anmodning om forbud indgives til fogedretten i den retskreds, hvor rekviritus har hjemting, jf. §§ 235–240. Har rekviritus ikke hjemting her i landet, eller vedrører anmodningen alene bistand eller beslaglæggelse efter § 645, finder § 487 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Med hensyn til sagens behandling finder § 248, § 344, § 348, § 349, § 354, stk. 3, § 491, stk. 1, 1. pkt., § 492, stk. 1, § 493, stk. 1 og 2, § 494, stk. 1 og 4, § 495, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, § 499, § 500 og § 502, stk. 1, nr. 2 og 3, tilsvarende anvendelse. Under behandlingen af en anmodning om bistand eller beslaglæggelse efter § 645 finder tillige § 491, stk. 3, § 494, stk. 2, § 495, stk. 2, § 497 og § 498 tilsvarende anvendelse.

§ 647. Fogedretten kan afskære en bevisførelse, som findes uforenelig med hensynet til forretningens fremme.

Stk. 2. Tilbagekalder rekvirenten sin anmodning, eller gennemføres forbud ikke, eller ophæves et nedlagt forbud under fogedsagen, træffes efter anmodning bestemmelse om sagsomkostninger. Bestemmelserne i kapitel 30 finder tilsvarende anvendelse.

§ 648. De regler, som i §§ 634–639 er fastsat om arrest, finder tilsvarende anvendelse. Fri-

sten i § 634, stk. 1, for anlæggelse af retssag er dog 2 uger.

Stk. 2. Fogedretten vejleder rekviritus om retsvirkningerne af forbudet, herunder at overtrædelse af forbudet kan medføre strafansvar efter § 651, stk. 1.

§ 649. Ved dommen i forbudssagen eller ved dommen i en i medfør af § 651 anlagt sag træffes bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes med beslaglagt rørligt gods. En sådan bestemmelse kan også træffes ved ophævelse af et forbud i medfør af § 648, jf. § 638. Ved afgørelsen kan det beslaglagte tilbagegives rekviritus, eller det kan konfiskeres. Sker der konfiskation, kan det konfiskerede efter anmodning anvendes til dækning af rekvirentens erstatningskrav.

§ 650. Fogedrettens afgørelser, der træffes ved kendelse, kan kæres efter reglerne i kapitel 53. Kære har ikke opsættende virkning.

§ 651. Den, der forsætligt overtræder et fogedforbud, kan under en af rekvirenten anlagt sag idømmes straf af bøde eller hæfte og i forbindelse hermed dømmes til at betale erstatning.

Stk. 2. Reglen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse over for den, der forsætligt yder rekviritus bistand til at overtræde et fogedforbud.

Stk. 3. Spørgsmålet om idømmelse af straf eller erstatning kan udsættes, indtil forbudssagen er afgjort.

§ 652. Reglerne om arrest anvendes, såfremt der fremsættes anmodning om forbud mod en fordrings udbetaling, et skibs afsejling eller en genstands flytning eller anden rådighedsudøvelse over genstanden, og formålet hermed er at opnå sikkerhed for fyldestgørelse af et pengekrav.

§ 653. I sager, der er omfattet af De Europæiske Fællesskabers forordning 3842/86 af 1. december 1986 om foranstaltninger med henblik på forbud mod varemærkeforfalskede varers overgang til fri omsætning, er fogedretterne kompetent myndighed, jf. art. 3 i forordningen.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser, der er nødvendige for domstolenes anvendelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger om foranstaltninger med henblik

på forbud mod varemærkeforfalskede varers overgang til fri omsætning.«

§ 2

I lov nr. 278 af 26. maj 1976 om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. affattes § 6, stk. 3, således:

»Stk. 3. Under forretningen kan indsigelser fremsættes over for pante- eller toldfogeden, der underretter fogedretten om indsigelserne. Efter forretningen kan indsigelser fremsættes over for fogedretten. Fristen for fremsættelse af indsigelser er 4 uger fra forretningens foretagelse. Oversiddes fristen, afviser fogedretten indsigelsen. Justitsministeren kan dog undtagelsesvis indtil 1 år efter forretningen tillade, at en indsigelse behandles. Begæring herom skal i så fald indleveres til fogedretten inden 4 uger

efter tilladelsens meddelelse. Fogedrettens afgørelse om indsigelser kan kæres til landsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 53.«

§ 3

I lov om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 534 af 18. august 1986 som ændret ved lov nr. 342 af 1. juli 1988, ophæves § 52 og § 56.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1989. Retsplejelovens § 653 som affattet ved § 1, nr. 18, træder dog i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Er anmodning om arrest eller forbud indgivet til fogedretten før lovens ikrafttræden, finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslagets hovedformål er at gennemføre en almindelig revision og modernisering af retsplejelovens fagedretlige regler om arrest og forbud og i den forbindelse foretage en skærpelse af betingelserne for at benytte disse såkaldte foreløbige retsmidler.

Endvidere foreslås en ændring af appelreglerne i fogedsager, således at appel af fagedrettens afgørelser alene skal kunne foretages ved kære og ikke som i dag enten ved anke eller kære.

Lovforslaget er en videreførelse af det revisionsarbejde af fagedreglerne, der blev igangsat ved lovændringer i 1976 og 1978. Ved lov nr. 258 af 26. maj 1976 blev der således gennemført en almindelig revision af retsplejelovens regler om udlæg (kapitlerne 45, 46 og 47), og ved lov nr. 291 af 8. juni 1978 indførtes nye regler om tvangsauktion over fast ejendom (kapitlerne 51 og 52). Lovændringerne byggede på betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning og betænkning nr. 800/1977 om tvangsauktion over fast ejendom.

De nu foreslåede ændringer bygger på betænkning nr. 1107/1987 om arrest og forbud. Betænkningen er udarbejdet af en arbejdsgruppe under Retsplejerådet og tiltrådt af Retsplejerådet. Forslagene om ændrede appelregler i fogedsager bygger på Retsplejerådets udtalelse fra oktober 1986, der er optaget som bilag 4 til betænkningen.

Lovforslaget er i det væsentligste uændret i forhold til det forslag til lov om ændring af retsplejeloven m.v. (L 133), der blev fremsat den 18. december 1987, jf. Folketingstidende 1987-88, 1. samling, sp. 4423, og tillæg A, sp. 2637. Lovforslaget var til første behandling den 22. januar 1988, jf. FT sp. 5443.

Ændringerne består i, at det tidligere lovforslags § 1, nr. 1-4, om reternes sammensætning m.v. er udskudt til et senere lovforslag sammen med eventuelle yderligere ændringer af disse bestemmelser. Endvidere er der i § 1, nr. 1, 3-5, 8, 9 og 12, medtaget nogle lovtekniske ændringer af retsplejeloven. Endelig er der foretaget to mindre ændringer af forslagene til § 587, stk. 6, og § 648, stk. 1, i retsplejeloven. Om bag-

grunden herfor henvises til bemærkningerne til disse bestemmelser.

I det følgende gives der en redegørelse for hovedpunkterne i lovforslaget, idet der i øvrigt henvises til betænkningens mere detaljerede gennemgang af gældende ret og baggrunden for og indholdet af de foreslåede ændringer.

2. Arrest

Formålet med at foretage arrest i en skyldners formue er at søge at sikre, at der er nogle af skyldnerens aktiver tilbage på det tidspunkt, hvor en gældsforpligtelse kan være fastslået ved dom.

Ved en arrest søges det således sikret, at den, der har et krav, der kan opgøres i penge, senere kan gøre udlæg i bestemte af skyldnerens aktiver, som fogeden under arrestforretningen har noteret i fagedprotokollen. Efter en arrest må skyldneren ikke sælge aktiverne, og hvis skyldneren alligevel gør det, vil der kunne blive tale om strafansvar, ligesom aktiverne vil kunne kræves udleveret fra erhververen, selv om denne er i god tro. Derimod beskytter arresten ikke over for de af skyldnerens øvrige kreditorer, der vil gøre udlæg i aktivet, inden den, der har gjort arrest, selv har tilvejebragt et grundlag for at gøre udlæg gennem en dom eller et forlig.

De foreslåede ændringer af retsplejelovens kapitel 56 om arrest er i vidt omfang udtryk for en sproglig modernisering og præcisering af reglernes anvendelse på grundlag af den retspraksis, der har udviklet sig. Samtidig foreslås en ændring på de punkter, hvor de hidtidige reglers anvendelse har givet anledning til berettiget kritik eller har haft uheldige virkninger.

2.1. Betingelserne for at foretage arrest

Efter den gældende retsplejelovs § 612 kan arrest foretages til sikkerhed for pengekrav, enten når rekvirentens fordring er forfalden uden at være betalt, eller når en skyldner ved dispositioner over sine aktiver bringer rekvirentens fyldestgørelsesmulighed i fare. Herudover kræves, at der (endnu) ikke kan foretages udlæg for kravet.

Det er blevet kritiseret, at arrest som foreløbigt retsmiddel kan misbruges, navnlig i tilfælde, hvor arrestbegæringen alene støttes på, at rekvirenten har en forfalden fordring på skyldneren. Der henvises i den forbindelse til, at arresten kan anvendes som presionsmiddel mod skyldneren og som en genvej til et hurtigt udlæg på grundlag af et under arrestforretningen indgået retsforlig. Efter § 636, stk. 2, kan den, som uden rimelig anledning har ladet foretage arrest, ikke få erstattet sine sagsomkostninger. Denne regel, der tilsigter at hindre fremkomsten af ugrundede arrestbegæring, virker imidlertid ikke efter hensigten i de situationer, hvor der i fogedretten indgås et retsforlig om forfaldne fordringer, hvis fyldestgørelse ikke har været truet af skyldnerens dispositioner.

Retsplejerådet har på denne baggrund overvejet, hvorledes man på den ene side kan forhindre omgåelse af retsordenens almindelige regler for retsfølgning af forfaldne fordringer og på den anden side ikke afskære en fordringshaver fra at anvende arrest, såfremt muligheden for fyldestgørelse trues af skyldnerens dispositioner. Rådet kan ikke anbefale at indføre bestemmelser, som helt eller delvis gør det umuligt at indgå eksegible retsforlig (forlig, der kan fuldbyrdes) under en arrestforretning, da en sådan løsning vil indebære et markant brud med domstolenes traditionelle ret og pligt til at mægle forlig. Man finder derimod, at mulighederne for misbrug vil kunne imødegås ved at skærpe betingelserne for anvendelse af arrest.

Det foreslås derfor, at arrest generelt betinges af, at der foreligger en aktuel grund til at antage, at skyldneren ved sine dispositioner vil bringe fordringshaverens fyldestgørelsesmulighed i fare.

Herved præciseres arrestens formål som et foreløbigt retsmiddel. Det er alene i disse tilfælde, at der er grundlag for at fravige de almindelige regler om tvangsfuldbyrdelse. En sådan formulering af arrestbetingelserne vil sammen med muligheden for erstatning i nogen grad fjerne fordringshaverens incitament til at misbruge arrestinstituttet, men vil ikke afskære berettigede krav om arrest.

Fordringshaveren skal i fogedretten efter forslaget kunne antagelig gøre, at muligheden for senere fyldestgørelse væsentligt forringes, hvis arrest ikke foretages. Fordringshaveren skal således kunne henvise til konkrete omstændigheder vedrørende skyldnerens personlige eller økonomiske forhold, som antagelig gør, at arrestbetingelsen er opfyldt. Som eksempler herpå nævnes oplysninger om, at skyldneren agter varigt at tage ophold i udlandet, tilfælde, hvor en forretningsdrivende skyldner foretager usædvanlige realisationer af sine aktiver eller usædvanlige forretningsmæssige dispositioner, og endelig tilfælde, hvor

skyldneren direkte tilkendegiver at ville lægge hindringer i vejen for fordringshaverens fyldestgørelse.

I betænkningen anføres i øvrigt, at en skærpselse af mulighederne for at gøre arrest må ses i sammenhæng med fordringshaverens mulighed for i kontraktsforhold at vurdere medkontrahentens soliditet og muligheden for i sådanne tilfælde at sikre sig fortrinsret til fyldestgørelse i medkontrahentens aktiver i forbindelse med ydelse af kredit sammenholdt med konkurslovens omstødsregler. Endvidere må behovet for at kunne gøre arrest for forfaldne fordringer antages i nogen grad at være mindsket som følge af udlægsreformen i 1976, navnlig derved, at grundlaget for udlæg blev udvidet, jf. § 478, og den ved § 486, stk. 2, indførte adgang til fremrykket tvangsfuldbyrdelse.

Justitsministeriet kan tiltræde Retsplejerådets forslag, og lovforslaget er derfor udformet i overensstemmelse hermed (§ 627).

2.2. Regler om bevisrisikoen for fordringens eksistens og om sikkerhedsstillelse

Efter de gældende regler er det ikke en betingelse for at foretage arrest, at fordringshaveren i fogedretten skal kunne godtgøre eller sandsynliggøre sin fordring mod skyldneren. Er fordringshaveren ikke i stand til i fogedretten at føre det fornødne bevis, må fordringshaveren imidlertid stille sikkerhed for sit eventuelle erstatningsansvar, hvis det under en senere retssag skulle vise sig, at kravet ikke består. Fogeden skal alene nægte at gennemføre arrestforretningen, hvis der fremkommer oplysninger under fogedforretningen af en sådan art, at fogedretten må skønne, at fordringen ikke består. Skyldneren har i øvrigt bevisbyrden herfor, og adgangen til at føre bevis er i den forbindelse begrænset af den almindelige fogedrettlige regel herom i § 501.

Retsplejerådet har overvejet, om der bør stilles beviskrav til fordringens eksistens, således at fordringshaveren i fogedretten skal sandsynliggøre eller godtgøre sin fordring mod skyldneren. Der stilles imidlertid ikke forslag herom, da den fornødne bevisførelse i givet fald vil kunne være af et meget betydeligt omfang. Adgangen til at foretage arrest ville i høj grad blive besværliggjort, og der ville blive tale om en øget belastning af fogedretterne. Skyldnerens interesser skønnes tilstrækkeligt tilgodeset ved de nuværende regler om sikkerhedsstillelse og erstatning samt en foreslået adgang til appel, jf. nedenfor. Arresten foregriber alene et økonomisk opgør mellem sagens parter, og der findes derfor ikke samme behov for en sådan prøvelse af grundlaget for fordringshaverens begæring, som det foreslås nedenfor i forbudssagerne,

og heller ikke hensynet til de øvrige kreditorer taler for en indgående bevisførelse.

Retsplejerådet – og *Justitsministeriet* – foreslår derfor, at det nugældende system opretholdes, således at arrest kan foretages – eventuelt mod sikkerhedsstillelse – medmindre skyldneren inden for rammerne af den tilladte bevisførelse kan godtgøre, at fordringen ikke består.

Retsplejerådet foreslår som udgangspunkt ingen ændringer i reglerne om sikkerhedsstillelse. Dog foreslås tilvejebragt udtrykkelig hjemmel for, at fogeden kan justere kravet til sikkerhed, indtil arresten er foretaget, men ikke efter dette tidspunkt. Begrundelsen herfor er, at det kan være vanskeligt allerede før arrestforretningens påbegyndelse at bedømme alle forhold af betydning for fastsættelsen af sikkerhedens størrelse.

Det præciseres i øvrigt, at fogedretten bør foretage en konkret bedømmelse med hensyn til sikkerhedens art og størrelse, således at sikkerheden ikke fastsættes urealistisk høj. Der henvises til forslaget til § 629.

2.3. Arrestforretningens gennemførelse

Retsplejerådet foreslår, at der under en arrestforretning i videst muligt omfang anvendes samme regler som ved udlægsforretninger, således at der gennemføres en regelforenklning i overensstemmelse med den modernisering, der fandt sted ved udlægsreformen i 1976. Da de gældende regler om fremgangsmåden ved foretagelse af arrest i øvrigt ikke har givet anledning til kritik, foreslås disse regler videreført.

Efter udlægsreglerne fastsætter fogedretten tid og sted for forretningens foretagelse. Efter de gældende regler skal en arrestforretning som hovedregel påbegyndes på skyldnerens bopæl. Indførelse af samme regel som for udlægsforretningerne vil medføre den fordel, at fogedretten i større og mere komplicerede arrestforretninger kan beramme sagen til foretagelse på hovedkontoret i tilfælde, hvor der må forventes en mere omfattende bevisførelse. Efter retsmidlets karakter vil der dog ofte være behov for at påbegynde arrestforretningen som udgående fogedforretning uden forudgående underretning af skyldneren. Dette kan have betydning både af hensyn til en hurtig indgriben over for skyldnerens dispositioner og for rekvirentens muligheder for at sandsynliggøre, at der foreligger en aktuel grund til at antage, at skyldneren ved sine dispositioner vil bringe fordringshaverens fyldestgørelsesmulighed i fare.

Ved lovforslaget foreslås derfor, at der anvendes samme fremgangsmåde ved arrestforretninger som ved udlægsforretninger i de tilfælde, hvor dette er muligt (§ 631, stk. 2).

2.4. Appel af fogedrettens afgørelser i arrestsager

En rekvirent kan efter den gældende § 645 påkære fogedrettens nægtelse af at foretage arrest efter de almindelige regler i kapitel 53. Endvidere kan fogedrettens ophævelse af en arrest på grund af efterfølgende omstændigheder appelleres efter § 640, stk. 3. Det er imidlertid kun i disse to situationer, der er mulighed for at appellere. Skyldneren har ikke mulighed for at appellere en foretagen arrest eller fogedrettens nægtelse af at ophæve en arrest på grund af efterfølgende omstændigheder.

Retsplejerådet finder, at dette er i strid med det toinstansprincip, der i øvrigt gælder i fogedsager, og at hensynet til skyldneren taler for at ændre det gældende system, navnlig når henses til det ofte lange tidsrum, som kan hengå, inden der foreligger en endelig afgørelse i justifikations sagen. Det nuværende appelsystem fører således til, at skyldneren ikke under appel kan få efterprøvet, om arresten er foretaget i genstande omfattet af f.eks. reglerne om transgbeneficiet, ligesom skyldneren er afskåret fra at få efterprøvet fogedrettens afgørelse om fordringshaverens sikkerhedsstillelse.

Retsplejerådet foreslår på denne baggrund, at der åbnes adgang til at påkære fogedrettens afgørelser under arrestsagen i overensstemmelse med reglerne i kapitel 53.

Justitsministeriet er af de anførte grunde enig med Retsplejerådet i, at hensynet til skyldneren i afgørelse grad taler for, at der gives denne en appellmulighed, og der er derfor i forslaget til § 640 medtaget en bestemmelse om kæreadgang efter reglerne i kapitel 53 med tilføjelse om, at kære ikke har opsættende virkning.

3. Forbud

Formålet med et fogedforbud er at værne en rettighedshaver mod, at en anden foretager handlinger, som strider mod rettighedshaverens ret. Forbudet sikrer en hurtig indgriben i tiden, indtil rettighedshaveren kan opnå dom for, at den pågældende ikke er berettiget til at foretage nærmere beskrevne handlinger. Forskellen mellem arrest og forbud består således navnlig i, at rettighedshaveren gennem en arrest sikrer et pengekrav og gennem et forbud overholdelsen af en undladelsespligt.

Anvendelsen af forbud har i de senere år givet anledning til omtale og kritik navnlig i de såkaldte benzinsager, hvor benzinselskaber har fået nedlagt forbud over for en række benzinførhandlere, fordi de havde indgået overenskomst om forhandling af benzinprodukter fra et andet benzinselskab.

3.1. Forbudsbetingelser og beviskrav

Efter de gældende regler kan forbud nedlægges mod handlinger, der strider mod rekvirentens ret, når der er grund til at antage, at rekviritus (den forbudet retter sig imod) vil krænke denne ret.

Retsplejerådet finder, at der ved fastlæggelsen af, under hvilke betingelser der skal åbnes mulighed for nedlæggelse af forbud, i første række må tages hensyn til rekvirentens interesse i hurtigt og effektivt at kunne bringe en iværksat eller truende retskrænkelse til ophør. Reglerne om forbud bør dog også i videst muligt omfang sikre en afgørelse, der er forsvarlig i forhold til rekviritus.

Retsplejerådet foreslår ingen ændring i de grundlæggende betingelser for at nedlægge forbud, men derimod en skærpelse af kravene til beviserne for, at betingelserne er opfyldt. Selv om bevisførelsen i forbudssager ofte finder sted i langt videre omfang end normalt i fogedsager, er det efter den herskende opfattelse i teori og praksis en tilstrækkelig betingelse for nedlæggelse af forbud, at rekvirentens ret *kan* være krænkede. I mangel af fyldestgørende bevis kan forbudssagen således fremmes, hvis rekvirenten stiller sikkerhed for den skade og ulempe, som forbudet kan forårsage for rekviritus. Efter motiverne til de gældende regler fandt man dennes interesser tilstrækkeligt værnet ved en sådan sikkerhedsstillelse og ved kravet om, at justificationssag skal anlægges inden en uge efter forbudets nedlæggelse.

Retsplejerådet anfører, at det ud fra et retssikkerheds synspunkt må forekomme uantageligt, at man – som det har været fremført – kan købe sig til et forbud uden at kunne sandsynliggøre, at betingelserne herfor er opfyldt. Endvidere kan det anføres, at justificationssagen efter sin art meget vel kan strække sig over et meget langt tidsrum, hvor forbudet står ved magt, hvortil kommer, at forbudet bevarer sin retsvirkning, såfremt en dom i 1. instans ankes. Forbudet kan derfor være forbundet med meget betydelige skadevirkninger for rekviritus, og disse skadevirkninger kan ikke altid kompenseres ved ikendelse af en erstatning under justificationssagen.

Retsplejerådet finder ikke, at man bør opstille et krav om, at rekvirenten allerede under forbudssagen fuldt ud skal kunne godtgøre sin ret som betingelse for nedlæggelse af forbud. Et sådant krav ville berøve forbudet dets effektivitet som retsmiddel mod en truende retskrænkelse, og i øvrigt ville det i mange sager medføre en bevisførelse, der ligger uden for fogedretens nuværende rammer.

I stedet foreslår Retsplejerådet, at beviskravene skærpes, således at forbud kun kan nedlægges, hvis rekvirenten godtgør eller sandsynliggør, at betingelserne herfor foreligger.

Justitsministeriet kan af de anførte grunde tiltræde Retsplejerådets forslag, og lovforslaget er derfor udformet i overensstemmelse hermed (§ 642).

3.2. Forhold, der udelukker nedlæggelse af forbud

De foreløbige retsmidler forudsættes alene at skulle tages i anvendelse for at forhindre retstab hos rekvirenten ved at skulle afvente almindelig rettergang. De foreløbige retsmidler er således subsidiære i forhold til den sædvanlige fremgangsmåde med domserhvervelse og efterfølgende tvangsfuldbyrdelse på grundlag af dommen. Retsplejerådet finder, at forbudets subsidiære karakter bør komme til udtryk i lovtæksten, og foreslår, at der i loven indsættes en bestemmelse, hvorefter rekvirenten skal godtgøre eller sandsynliggøre, at han udsættes for retstab, såfremt han henvises til at gøre sin ret gældende ved almindelig rettergang.

Efter den gældende retstilstand kan et forbud ikke nedlægges, når det skønnes, at den ret, der ønskes værnet, er tilstrækkelig beskyttet af regler om straf eller om erstatningsansvar i forbindelse med sikkerhedsstillelse for den skade, som rekviritus måtte tilføje rekvirenten. Begrundelsen herfor er, at forbudsinstitutionen opfattes som et supplerende led i retshåndhævelsen, der alene bør anvendes, hvis de almindelige regler om straf og erstatning ikke slår til.

Retsplejerådet finder, at truslen om straf og erstatningsansvar kun i begrænset omfang vil udgøre et tilstrækkeligt værn for rekvirenten. For at understrege forbudsinstitutionens subsidiære karakter i forhold til andre retsmidler finder man dog, at det fortsat bør være reglen, at forbudet ikke kan nedlægges, hvis en trussel om idømmelse af straf eller betaling af erstatning i sig selv må antages at afholde rekviritus fra at foretage de handlinger, som begæringen om forbud retter sig imod.

Det er i teorien antaget, at adgangen til at nedlægge forbud er begrænset af en proportionalitetsgrundsætning, således at fogedretten kan nægte at nedlægge forbud i tilfælde, hvor der består et åbenbart misforhold mellem rekvirentens interesse i forbudets nedlæggelse og den skade og ulempe, som forbudet vil påføre rekviritus. Retsplejerådet foreslår denne proportionalitetsgrundsætning lovfæstet. Det fremhæves dog, at en sådan regel må have karakter af en undtagelsesregel, som kun bringes i anvendelse i de få tilfælde, hvor der består en betydelig forskel mellem rekvirentens interesse i forbudets nedlæggelse og dets mulige skadevirkninger for rekviritus.

Justitsministeriet er enig i, at forbudet i almindelighed vil være et subsidiært retsmiddel. Det bør dog understreges, at adgangen til fogedforbud kan være den primære retsbeskyttelse over for krænkelse af

visse rettigheder, eksempelvis immaterialrettigheder, hvor muligheden for straf eller erstatning oftest ikke yder et tilstrækkeligt værn. Justitsministeriet kan endvidere tiltræde, at en proportionalitetsgrundsætning lovfæstes som en undtagelsesbestemmelse.

Forslaget til § 642, nr. 3, og 643 svarer derfor til Retsplejerådets forslag.

3.3. Rettigheder, der kan håndhæves ved forbud

Skønt hovedformålet med et fagedforbud er at sikre en hurtig og effektiv håndhævelse af undladelsespligter, er det i retspraksis antaget, at der i forbindelse med nedlæggelse af et forbud kan pålægges rekvisitus accessoriske, klart angivne handlepligter af forholdsvis underordnet betydning. Der har her været tale om retablering af forskellige fysiske forhold, som har været nødvendige for at gennemføre en effektiv håndhævelse af undladelsespligten, eksempelvis nedtagelse af skilte i forbindelse med et forbud mod skiltning og fjernelse af færdselsspærringer i forbindelse med forbud mod ændring af færdsel.

Retsplejerådet finder, at denne retstilstand bør opretholdes, og foreslår, at der tilvejebringes udtrykkelig lovhjemmel for at pålægge rekvisitus at foretage enkeltstående handlinger af forholdsvis underordnet betydning for at sikre den ved et forbud pålagte undladelsespligt.

Justitsministeriet kan tiltræde Retsplejerådets forslag, som er medtaget i lovforslaget som § 641, stk. 2.

3.4. Appel af fagedrettens afgørelser i forbudssager

Som for arrestsagerne er der efter gældende ret alene en adgang for rekvisitenten til at appellere fagedrettens nægtelse af at nedlægge forbud og således ingen appeladgang for rekvisitus. Retsplejerådet foreslår, at der gives rekvisitus adgang til at appellere et nedlagt forbud i overensstemmelse med det i fagedsager og retssager i øvrigt gældende to-instansprincip. Endvidere kan anføres, at rekvisitens pligt til inden (efter forslaget) to uger at anlægge justifikationssag ikke yder rekvisitus tilstrækkelig beskyttelse, da der ofte kan hengå et meget langt tidsrum, inden endelig afgørelse træffes i justifikationssagen.

Af hensyn til retsmidlets effektivitet bør appel fra rekvisitus ikke tillægges opsættende virkning, men det bør sikres, at appelsagen behandles hurtigst muligt, og det bør endvidere sikres, at appelsagen i alt væsentligt behandles på samme grundlag som i fagedretten, således at justifikationssagen ikke overflødiges.

Efter gældende ret har parterne under påkære af en fagedafgørelse fri adgang til at fremkomme med nyt bevismateriale og adgang til at fremsætte nye påstande og fremføre nye anbringender. Rådet foreslår

på dette punkt, at det kun skal være ved kære af fagedrettens nægtelse af at nedlægge forbud, at der skal være adgang til at nedlægge nye påstande under hensyn til de vanskeligheder, en fri adgang til at fremkomme med nye påstande under kæresagen ellers ville rejse med hensyn til formuleringen af påstanden i justifikationssagen.

Justitsministeriet kan tilslutte sig, at der også i forbudssagerne indføres en appeladgang for rekvisitus, og man er enig i, at en sådan appeladgang med de foreslåede begrænsninger vil være forenelig med hensynene til såvel retsmidlets effektivitet som den efterfølgende prøvelse af forbudet under en justifikationssag. Lovforslaget er derfor udformet i overensstemmelse hermed (§ 650 sammenholdt med § 587, stk. 4 og 5).

3.5. Straf for overtrædelse af forbud

Såfremt rekvisitus overtræder et nedlagt forbud, har rekvisitenten mulighed for at anlægge privat straffesag mod rekvisitus med påstand om straf af bøde eller hæfte og i forbindelse hermed efter omstændighederne erstatning. Retten har dog mulighed for at udsætte den private straffesag, indtil forbudssagen (justifikationssagen) er afgjort, jf. § 650, stk. 1.

Der er blevet rejst kritik mod, at en straffesag kan gennemføres, uanset det eventuelt senere fastslås, at fagedforbudet har været ulovligt.

Af hensyn til forbudsinstittutets effektivitet finder Retsplejerådet, at det er af afgørende betydning, at en overtrædelse af forbudet er selvstændigt strafsanktioneret. Man kan ikke anbefale, at en eventuel straffesag altid skal udsættes, indtil justifikationssagen er afgjort. Straffesagen bør fremmes, hvis et i øvrigt velmotiveret forbud ellers må befrygtes at miste sin effektivitet. Risikoen for, at rekvisitus straffes for overtrædelse af et forbud, der har været ulovligt, må antages at blive mindsket gennem de øvrige forslag til skærpelse af beviskravene for rekvisitens ret og forslaget om kære adgang også for rekvisitus.

Justitsministeriet kan af de af Retsplejerådet anførte grunde tiltræde, at retstilstanden på dette punkt forbliver uændret, jf. forslaget til § 651, stk. 1 og 3.

3.6. Håndhævelse af nedlagte forbud

Efter den gældende § 650, stk. 2, skal politiet på forbudsrekvisitens begæring yde bistand til forbudets håndhævelse ved at hindre rekvisitus i at foretage overtrædelseshandlinger og ved at tilintetgøre, hvad der måtte være foretaget i strid med forbudet.

Denne bestemmelse har givet anledning til kritik, idet det bl.a. i forbindelse med de såkaldte benzinsager fra rekvisitus har været anført, at det er urimeligt, at private parter i kontraktforhold kan rekvirere po-

litiets bistand til et forbuds opretholdelse. Omvendt har det fra rekvirentens side været anført, at politiet ikke ydede tilstrækkelig bistand ved håndhævelse af forbudet. Endvidere har politiet gjort gældende, at bistand til håndhævelse af forbud på begæring af rekvirenten falder uden for politiets naturlige virkefelt.

Retsplejerådet foreslår på denne baggrund, at reglerne ændres således, at det er fogedretten, der efter rekvirentens anmodning skal yde bistand til forbudets opretholdelse, herunder ved at hindre, at et forbud overtrædes, og ved at tilintetgøre, hvad der er foretaget i strid med forbudet. Såfremt denne bistand forudsætter politiets medvirken, bør det – i lighed med hvad der i øvrigt gælder for fogedsager – være op til fogedretten at angive politiets opgaver.

Rådet præciserer, at den bistand, der skal ydes, må være hjemlet i det nedlagte forbud, idet fogedrettens bistand i modsat fald vil få karakter af en genoptagelse af forbudssagen. De foranstaltninger, som kan komme på tale, vil have karakter af fysiske handlinger, som i sig selv er egnede til at hindre overtrædelseshandlinger. Som eksempel nævnes plombering af benzinstandere, således som det er forekommet i de såkaldte benzinsager. Såfremt rekvisitus ved forbudet er pålagt at foretage enkeltstående handlinger for at sikre den ved forbudet pålagte undladelsespligt, bør fogedretten kunne lade de nødvendige handlinger foretage for rekvirentens regning.

Retsplejerådet anser det for tvivlsomt, om de nugældende bestemmelser afgiver hjemmel for beslaglæggelse af genstande, som benyttes til overtrædelseshandlinger. Det findes imidlertid ubetænkeligt at tilvejebringe udtrykkelig hjemmel herfor, idet det samtidig forudsættes, at der enten under justifikationsagen eller under en privat anlagt straffesag af domsretten tages endelig stilling til, hvorledes der skal forholdes med det beslaglagte. På grund af forbudets foreløbige karakter vil det være nødvendigt, at fogedretten tager det beslaglagte i sin varetægt, men således, at opbevaringen finder sted på rekvirentens bekostning. Fogedretten bør kunne betinge beslaglæggelse af, at rekvirenten stiller sikkerhed for disse omkostninger. Da en beslaglæggelse vil kunne forøge et eventuelt erstatningskrav mod rekvirenten, såfremt forbudet viser sig at være ulovligt nedlagt, bør fogedretten endvidere kunne betinge beslaglæggelsen af, at rekvirenten stiller sikkerhed for de yderligere erstatningskrav, som kan følge af beslaglæggelsen.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med Retsplejerådets forslag (§ 645 og § 649).

4.1. Appelregler i fogedsager

Retsplejerådet har som nævnt i indledningen i oktober 1986 afgivet en udtalelse om appelregler i fogedsager, der er medtaget som bilag 4 i betænkning nr. 1107/1987 om arrest og forbud. Retsplejerådets udtalelse indeholder udkast til ændring af retsplejelovens kapitel 53 om appel af fogedrettens afgørelser og enkelte andre bestemmelser i retsplejeloven samt § 6, stk. 3, i loven om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v.

Fogedrettens afgørelser kan efter retsplejelovens nugældende regler appelleres ved *anke* eller *kære*, idet realitetsspørgsmål appelleres ved anke, mens formalitetsspørgsmål appelleres ved *kære*.

Ankebehandling er karakteriseret ved, at der efter en forudgående skriftveksling foregår en mundtlig ankebehandling i et offentligt retsmøde med adgang til bevisførelse umiddelbart for den dømmende ret. I modsætning hertil foregår *kære*behandlingen som hovedregel på grundlag af parternes skriftlige indlæg. *Kære*behandlingen er derfor en hurtigere og billigere afgørelsesform. Parterne eller deres advokater skal ikke afsætte tid til møde i retten, og *kæresagerne* kan lettere indpasses i landsrettens øvrige arbejde. Heroverfor står de væsentlige processuelle garantier, der omgærer ankebehandlingen. Den gældende afgrænsning, hvorefter realitetsspørgsmål ankes, og formalitetsspørgsmål kæres, er udtryk for en afvejning af ønsket om en hurtig og enkel behandlingsform over for behovet for de processuelle garantier, som er forbundet med mundtlig behandling. Man har tilstræbt, at de sager, der under dervedes mere summariske *kære*behandling, er egnede til *kære*behandling, hvilket navnlig forudsætter, at sagerne ikke rummer bevisspørgsmål i nævneværdig grad.

Retsplejerådet finder, at den gældende afgrænsning må antages at sikre ankebehandling i de fleste af de sager, hvor der er behov for grundig behandling, men at det nuværende afgrænsningskriterium formentlig også medfører, at der finder ankebehandling sted i sager, der lige så betryggende kunne behandles under *kære*. Mange fogedsager er karakteriserede ved, at de rummer et relativt klart faktum, således at der ikke er spørgsmål om yderligere bevisførelse under appelsagen – navnlig i form af parts- og vidneforklaringer – og at problemstillingerne er forholdsvis afgrænsede og overskuelige. Endvidere er der i fogedsagerne et særligt stort behov for en hurtig behandling.

Afgrænsningen mellem appellformerne, anke og *kære*, er i øvrigt ikke ganske skarp. For at afbøde uheldige konsekvenser heraf, har det været nødvendigt at give særlig hjemmel til henvisning af appellanter, der har anvendt det forkerte retsmiddel, til at appellere i den rette form. Denne bestemmelse anvendes

des jævnlige i praksis, navnlig i tilfælde, hvor der urigtigt er sket kære. Der sker således i disse tilfælde en forsinkelse af sagsbehandlingen til ulempe for parter og advokater.

Retsplejerådet stiller på baggrund af sine overvejelser forslag om, at der indføres en mere smidig appelordning, der i højere grad medfører, at den mundtlige behandling med adgang til bevisførelse i form af parts- og vidneafhøring umiddelbart for landsretten forbeholdes de sager, hvor der virkelig er behov herfor. Dette vil kunne ske ved at ændre appelordningen, således at klager over fogedforretninger altid skal gøres gældende ved kære, men med en videre adgang for landsretten til i de enkelte tilfælde at bestemme, at sagen skal forhandles mundtligt for landsretten. Det vil først og fremmest gælde sager, hvor der begæres parts- eller vidneforklaring for landsretten. Der kan endvidere være tilfælde, hvor komplicerede eller principielle juridiske problemer foreligger til afgørelse, og hvor det derfor er af betydning, at parterne eller deres advokater er til stede og kan uddybe deres synspunkter. Parternes skriftlige indlæg kan her indicere, at mundtlig behandling er påkrævet, men i øvrigt bør landsretten lægge afgørende vægt på parternes ønske om mundtlig forhandling.

Justitsministeriet kan tiltræde Retsplejerådets forslag om kære som eneste appellform i fogedsager, men med en videre adgang for landsretten til at bestemme mundtlig forhandling. En sådan ordning vil være et mere smidigt instrument til udskillelse af de sager, hvor der er behov for mundtlig forhandling, og man vil herved fjerne den bestående usikkerhed med hensyn til, hvilke retsmidler der skal benyttes. Kære vil i mange tilfælde være billigere for parterne og muliggøre en arbejdsmæssig lettelse for landsretterne. Af hensyn til de processuelle garantier, der er knyttet til den mundtlige forhandling, er det af væsentlig betydning, at landsretterne ved afgørelsen af, om mundtlig forhandling skal anordnes, lægger afgørende vægt på parternes ønske herom. Det foreslås derfor udtrykkeligt anført i bestemmelsen, at fremsætter begge parter begæring om mundtlig forhandling, skal begæringen i almindelighed imødekommes.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 15.

4.2. Pante- og toldfogedudlæg

Udlæg for ydelser, der opkræves eller inddrives af kommuner eller amtskommuner, foretages i henhold til inddrivelseslovens § 2 af kommunalt ansatte pantefogeder.

Efter samme lovs § 3 foretages udlæg for ydelser, der opkræves eller inddrives af toldvæsenet, af personer, der er bemyndiget dertil af toldvæsenet (toldfo-

geder). Det følger af inddrivelseslovens § 5, at udlæg, hvis ikke andet er bestemt i loven, skal foretages i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 45-47.

Selv om der fremsættes indsigelser under udlægsforretningen, er pante- eller toldfogeden ikke afskåret fra at gennemføre forretningen. Pante- eller toldfogeden kan imidlertid ikke træffe afgørelse om indsigelserne, men skal indsende sagen til fogedretten, som træffer afgørelse i overensstemmelse med de almindelige regler herom, jf. inddrivelseslovens § 6, stk. 1, der henviser til retsplejelovens §§ 499-503.

Efter pante- eller toldfogedforretningens foretagelse består der en adgang til inden for et tidsrum af 14 dage at fremsætte indsigelser over for fogedretten, jf. inddrivelseslovens § 6, stk. 3. Landsretterne har i en del tilfælde, hvor der er forløbet mere end 14 dage, men mindre end 4 uger fra pante- eller toldfogedforretningen, tilladt appel af pante- eller toldfogedudlæg direkte til landsretten.

Retsplejerådet finder, at denne indsigelsesfrist på 14 dage er for kort, og at der bør gælde samme appelfrist som for udlæg, der er foretaget af fogedretten, nemlig 4 uger, jf. retsplejelovens § 506, stk. 2. Endvidere stemmer det mindre godt med landsrettens placering i domstolssystemet, hvis landsretten behandler indsigelser vedrørende pante- eller toldfogedudlæg uden forudgående prøvelse i fogedretten. Rådet foreslår derfor, at indsigelsesfristen efter inddrivelseslovens § 6, stk. 3, ændres fra 14 dage til 4 uger. Samtidig foreslås justitsministeren bemyndiget til undtagelsesvis at tillade, at fogedretten tager indsigelserne under påkendelse, såfremt 4-ugersfristen er overskredet. Endelig foreslås bestemmelsen formuleret således, at det udtrykkeligt fastslås, at appel til landsret af sådanne udlæg først kan ske, når fogedretten har tagt stilling til afgørelsen.

Justitsministeriet kan efter samråd med Skatteministeriet tilslutte sig Retsplejerådets forslag til ændring af inddrivelsesloven, jf. lovforslagets § 2.

4.3. Retsplejelovens § 17 a, stk. 2

Efter retsplejelovens § 17 a, stk. 2, kan der meddeles andre personer end dommerfuldmægtige, dvs. kontorfunktionærer, bemyndigelse til at udføre bl.a. fogedforretninger, såfremt der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder.

Afgørelser truffet af kontorfunktionærer med bemyndigelse i henhold til § 17 a, stk. 2, (ikke-juridiske fogeder) kan appelleres til landsretten af parterne efter de almindelige regler herom.

Retsplejerådet finder, at meget kunne tale for, at udlæg foretaget af henholdsvis ikke-juridiske fogeder og pante- og toldfogeder undergives ensartede

regler. Man foreslår derfor, at ikke-juridiske fogeder i lighed med pante- og toldfogeder af vedkommende dommer skal kunne bemyndiges til at foretage udlæg uanset fremsatte indsigelser. Indsigelserne skal i så fald efterfølgende forelægges for den juridiske foged til afgørelse, og denne afgørelse skal kunne kæres.

Retsplejerådet finder endvidere, at ikke blot udlægsforretninger, men også andre forretninger, som foretages af ikke-juridiske fogeder, først skal kunne appelleres til landsretten, når sagen har været genstand for en juridisk behandling ved den pågældende byrets fogedret. Det foreslås derfor, at alle indsigelser mod fogedforretninger foretaget af ikke-juridiske fogeder skal behandles af den juridiske foged, og at kun dennes afgørelse skal kunne appelleres til landsretten.

Retsplejerådets forslag vedrørende § 17 a, stk. 2, er ikke medtaget i lovforslaget. Baggrunden herfor er, at en eventuel gennemførelse af de foreslåede ændringer efter Justitsministeriets opfattelse i givet fald bør foretages i forbindelse med en samlet gennemgang og revision af reglerne på dette område. Hertil kommer, at de gældende regler ikke har givet anledning til problemer i praksis, og at der fra flere af de hørte myndigheder har været rejst væsentlige indvendinger mod denne del af Retsplejerådets forslag.

5. Forbud mod varemærkeforfalskede varers overgang til fri omsætning

Som § 653 i retsplejloven foreslås en bestemmelse, der skaber mulighed for anvendelsen her i landet af EF-rådets forordning 3842/1986 af 1. december 1986 om foranstaltninger med henblik på forbud mod varemærkeforfalskede varers overgang til fri omsætning. Forordningen er optaget som bilag I til lovforslaget.

Forordningen har til formål at forstærke indsatsen mod den stigende internationale handel med varemærkeforfalskede varer og samtidig beskytte de handlende og forbrugerne inden for EF. Ved forordningen gennemføres et forbud mod indførsel af varemærkeforfalskninger. Forordningen indeholder nærmere regler om den fremgangsmåde, der skal følges for at hindre overtrædelser af forbudet. En varemærkeindehaver kan således indgive en skriftlig anmodning til den kompetente nationale myndighed, der herefter træffer afgørelse med henblik på at lade toldmyndighederne suspendere frigivelsen af varer, der med urette fremtræder som en mærkevare. Den kompetente myndighed kan betinge en suspension af sikkerhedsstillelse, ligesom der kan opkræves gebyr til dækning af omkostninger ved anmodningens behandling.

EF-forordninger er efter EØF-traktatens art. 189 umiddelbart gældende i Danmark, dvs. at de kan påberåbes direkte for domstolene. Forordninger hverken skal eller må gennemføres ved bindende danske retsakter.

Forordningen indeholder imidlertid enkelte bestemmelser, hvor medlemsstaterne må foretage en nærmere udfyldning af forordningen. Efter forordningens art. 3 er spørgsmålet om udpegning af den kompetente myndighed overladt til medlemsstaterne. Da den kompetente myndighed tillægges opgaver, der i det væsentlige svarer til fogedretternes beføjelser i forbudssager, skønnes det mest naturligt, at fogedretterne udpeges som den kompetente myndighed.

Forordningen indeholder ingen regler om en domstolskontrol af den kompetente myndigheds afgørelse efter forordningens art. 3, men henviser til de regler, der gælder i medlemsstaterne. For Danmarks vedkommende vil der være tale om, at varemærkeindehaveren skal anlægge justifikations sag ved domstolene inden for en frist på 10 arbejdsdage, idet toldmyndighederne ellers vil være forpligtet til at frigive de varemærkeforfalskede varer til importøren.

6. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at medføre økonomiske eller administrative konsekvenser af betydning for det offentlige.

7. Hørte myndigheder m.v.

Betænkning nr. 1107/1987 om arrest og forbud har været sendt til høring hos præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense og Aalborg, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, rigsadvokaten, rigspolitichefen, politidirektøren i København, Politifuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Butikshandelens Fællesråd, Dansk Organisation af Detailhandelskæder, Den Danske Bankforening, Danmarks Sparekasseforening, Entreprenørforeningen, Det Danske Handelskammer, Håndværksrådet, Industrirådet og Danske Dagblades Forening.

Retsplejerådets udtalelse af oktober 1986 om appelregler i fogedsager har særskilt været sendt til høring hos præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense og Aalborg, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Politiets- og Domstolenes Tjenestemandforening, Dansk Dommer- og Politikontorfunktionærforening, Advokatrådet, Skatteministeriet, Foreningen af Pantefogeder i Danmark,

Kommunernes Landsforening og Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I bilag 2 til lovforslaget er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de gældende regler.

Til § 1

Til nr. 1

Ved lov nr. 187 af 9. maj 1984 om ændring af bl.a. konkursloven fik Sø- og Handelsretten i København til opgave at behandle begæringer om gældssanering (konkurslovens § 4, jf. § 3, stk. 1). Det foreslås, at dette sagsområde tillige anføres i retsplejelovens bestemmelse om de sager, der hører under Sø- og Handelsretten.

Til nr. 2 og 6-9

Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 31, stk. 3, 4. pkt., kan retten nedlægge forbud mod offentlig gengivelse af *navn, stilling eller bopæl* for sigtede (tiltalte) eller andre under sagen nævnte personer, såfremt der fremsættes begæring herom, og ingen offentlig interesse findes at tale derimod.

Ved lov nr. 253 af 16. juni 1980 og lov nr. 298 af 6. juni 1984 er der i § 1017 b og § 1017 c optaget straffebestemmelser vedrørende offentlig meddelelse om henholdsvis forurettede i kønssædelighedssager og lægdommere. Disse bestemmelser omfatter efter deres ordlyd foruden navn, stilling og bopæl *anden offentliggørelse af den pågældendes identitet*.

Højesteret har ved en dom af 21. marts 1988, gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1988, side 365, fastslået, at § 31, stk. 3, 4. pkt., finder analog anvendelse ved offentlig gengivelse af andre oplysninger om den sigtede (tiltalte) end dennes navn, stilling og bopæl, såfremt disse oplysninger på en lige så effektiv måde offentliggør sigtedes (tiltaltes) identitet.

Det foreslås derfor at affatte bestemmelsen i overensstemmelse med § 1017 b og § 1017 c. Som det fremgår af Højesterets dom, er ændringen alene udtryk for en sproglig præcisering af, hvad der allerede i dag er gældende ret.

I konsekvens heraf stilles endvidere forslag om tilsvarende ændringer af § 453, § 456 o, § 473 og § 475 g om offentlig gengivelse af domme i sager om ægteskab og forældremyndighed, sager om faderskab, sager om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse og sager om prøvelse af beslutning om adoption uden samtykke.

Til nr. 3

Baggrunden for forslaget er, at stillingen som chef for skiftekontoret under Københavns Byret er nedlagt.

Til nr. 4

Ved forslaget bliver henvisningen i § 214, stk. 2, 1. pkt., til den relevante bestemmelse i § 18 korrekt.

Til nr. 5

Ved lov nr. 420 af 13. juli 1988 (fri proces og retshjælp) blev der foretaget en ændring af § 449 om advokatbeskikkelse for sagsøgte i sager om ægteskab og forældremyndighed. Ved en korrekturfejl i forbindelse med lovforslagets udarbejdelse udgik en henvisning til sager efter § 448, nr. 6, om forældremyndighed, og dette foreslås rettet med ændringsforslaget.

Til nr. 10 og 12

Som nævnt i de almindelige bemærkninger pkt. 4.1. foreslås, at kære bliver eneste appelform i fogedsager. Den ændrede affattelse af bestemmelserne er en følge heraf.

Til nr. 11 og 14

Ophævelse af de nævnte bestemmelser er en konsekvens af, at reglerne om appel af fogedrettens afgørelser samles i kapitel 53.

Til nr. 13

Bestemmelsen er ændret i overensstemmelse med de foreslåede nye appelregler, jf. nr. 15.

Til nr. 15

Om baggrunden for de foreslåede ændrede appelregler i fogedsager henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.1. og Retsplejerådets udtalelse om appelregler i fogedsager, der er medtaget som bilag 4 i Retsplejerådets betænkning nr. 1107/1987 om arrest og forbud.

Til § 584

I *stk. 1* fastsættes, at appel af fogedforretninger altid skal ske ved retsmidlet kære.

Bestemmelsens *stk. 2* svarer til den gældende retstilstand (§ 585) og angiver afgørelser, der ikke kan kæres.

Til § 585

Denne bestemmelse svarer til den gældende retstilstand, hvorefter anke eller kære til Højesteret i fogedsager er betinget af Justitsministeriets tilladelse (3. in-

stansbevilling). Efter de gældende regler er fristerne for ansøgningens indgivelse kortere i kæresager end i ankesager. Det foreslås at lade de hidtidige frister for ankesager være gældende, selv om appel efter § 584 alene skal kunne ske ved kære.

Til § 586

Kærefristen i *stk. 1* på 4 uger og angivelsen af udgangspunktet for beregningen af fristen svarer til den gældende § 506, stk. 2.

Stk. 2 svarer til den gældende frist for ankesager.

Stk. 3 svarer til den gældende § 584, stk. 1, 3. pkt.

Stk. 4 omhandler adgangen til at meddele den såkaldte oprejsningsbevilling og svarer til den hidtidige retstilstand for så vidt angår udlæg (§ 506, stk. 3) samt fuldbyrdelse af andre krav end pengekrav enten på grundlag af et særligt eksekutionsgrundlag i henhold til kapitel 48 (§ 506, stk. 3) eller ved en umiddelbar fogedforretning (§ 610, jf. 506, stk. 3). For så vidt angår auktionssager opretholder bestemmelsen den hidtidige ordning efter § 584, stk. 2.

Til § 587

Ved *stk. 1* fastsættes, at kærereglerne fra byret til landsret med nogle nærmere angivne undtagelser skal finde tilsvarende anvendelse ved kære af fogedforretninger. Efter de gældende regler er det ligeledes anke- og kærereglerne fra byret til landsret, der med nogle undtagelser finder anvendelse på appel af fogedforretninger med de lempelser, der følger af forholdets natur.

Stk. 2 svarer til den hidtidige retstilstand, jf. § 586. Såfremt fogedretten efter auktionens afholdelse afsiger en kendelse om fordelingen af auktionssummen, vil bestemmelsen ikke være til hinder for, at der udstedes auktionsskøde, hvis auktionsskøberen – som det ofte er tilfældet i praksis – deponerer det omhandlede beløb eller indbetaler det til fogedretten.

Stk. 3 svarer til den hidtidige retstilstand, jf. § 640, stk. 4, og § 652.

Efter bestemmelsens *stk. 4* opretholdes den særligt for fogedsager gældende vide adgang til fremsættelse af nye påstande under appel. Af henvisningen i *stk. 1* til § 393 fremgår, at der også er adgang til at fremkomme med nye anbringender og beviser.

Adgangen til at nedlægge nye påstande under appel foreslås dog modificeret ved tilføjelse af et 2. pkt., hvorefter parterne under kære af et nedlagt forbud skal være bundne af de for fogedretten nedlagte påstande. Såfremt kæresagens genstand ikke i disse tilfælde blev begrænset på den foreslåede måde, ville det vanskeliggøre formuleringen af forbudsrekvisitens påstand i justificationssagen, som skal anlægges

inden udløbet af kærefristen. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.4. og betænkningen side 97-98 og 126-127.

Bestemmelsens *stk. 5* er ny, og henvisningen til § 647, stk. 1, indebærer, at landsretten under kære af et forbud kan afskære en bevisførelse, som efter sit omfang og sin art findes at være i strid med retsmidlets foreløbige karakter.

Efter *stk. 6* får appelinstanten en skønsmæssig beføjelse til at anordne mundtlig forhandling af kæremålet, hvis der efter sagens beskaffenhed findes at være grund dertil.

Er parterne enige om at begære mundtlig forhandling af kæremålet, bør retten i almindelighed imødekomme begæringen herom.

Justitsministeriet har i et svar til Folketingets Retsudvalg under behandlingen af det tidligere lovforslag tilkendegivet, at man ikke har indvendinger imod, at dette udtrykkeligt anføres i lovtæksten, og en sådan bestemmelse er derfor indsat som 2. pkt. i *stk. 6*.

Mundtlig forhandling vil i øvrigt navnlig kunne tænkes anordnet, såfremt der begæres bevisførelse for landsretten i form af parts- eller vidneforklaringer, eller såfremt sagens juridiske tvivlsspørgsmål gør det hensigtsmæssigt, at parterne forelægger sagen mundtligt.

Det følger af henvisningen i *stk. 1* til § 398, at parterne skal tilsiges til den mundtlige forhandling, og at kæremålet afvises, hvis den kærende udebliver.

Om adgangen til at anordne mundtlig forhandling henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.1. og betænkningen side 162.

Til nr. 16 og 17

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om, at kære bliver eneste appellform i fogedsager, og at reglerne om appel af fogedrettens afgørelser samles i kapitel 53. Fogedrettens afgørelser under de i § 609 omhandlede indsættelses- og udsættelsesforretninger vil således kunne kæres efter reglerne i kapitel 53.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 4.1. og betænkningen side 162-163.

Til nr. 18

Til § 627

Bestemmelsen angiver, under hvilke betingelser arrest kan foretages. Det foreslås, at der opstilles samme betingelser for at foretage arrest for forfaldne som for uforfaldne fordringer. Om baggrunden herfor henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.1. og betænkningen side 43-45.

F. t. l. vedr. retsplejeloven m.m.

Bestemmelsen i § 627, nr. 1, svarer med sproglige ændringer til den nugældende § 612, stk. 1, nr. 1.

§ 627, nr. 2, afløser den nugældende regel i § 612, stk. 1, nr. 2. Bestemmelsen foreslås formuleret på samme måde som i § 486, stk. 2, om fremskyndet tvangsfuldbyrdelse. Forslaget indebærer, at fordringshaveren skal antagelig gøre, at muligheden for senere at opnå dækning ellers vil blive væsentligt forringet. Fuldt bevis kræves ikke, men i mangel heraf må fordringshaveren stille sikkerhed, selv om fordringen er forfalden og ubestridt. Beviskravet er således mindre end i forbudstilfælde, jf. lovforslagets § 642.

Da der efter søloven ikke længere kan gøres arrest for bodmerigæld, foreslås bestemmelsen i den nugældende § 612, stk. 2, ophævet.

Til § 628

Reglen i *stk. 1* svarer med sproglige ændringer til den nugældende § 627, stk. 2, 2. pkt.

Reglen i *stk. 2* svarer til den nugældende § 614, stk. 3.

Til § 629

Bestemmelsen afløser den nugældende § 627, stk. 2, 1. og 3. pkt., og er formuleret således, at det præciseres, at fogedretten kan justere eller omgøre kravet til fordringshaverens sikkerhedsstillelse helt frem til det tidspunkt, hvor arresten foretages. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2. og betænkningen side 46-47.

Til § 630

Den foreslåede regel i *stk. 1* svarer til den nugældende § 615 med den ændring, at kravet til skyldnerens sikkerhedsstillelse udvides til også at omfatte anslåede renter og omkostninger frem til det tidspunkt, hvor udlæg kan foretages.

Stk. 2 svarer med sproglige ændringer til den nugældende § 630.

Til § 631

Bestemmelsen i *stk. 1* afløser den nugældende § 627, stk. 1. Kravene til anmodningens indhold er skærpede, idet det nu kræves, at de konkrete omstændigheder, som truer rekvirentens fyldestgørelse, skal angives i anmodningen.

Bestemmelsen i *stk. 2* afløser og supplerer bestemmelserne i de nugældende regler i § 614, stk. 1, § 616, § 617, § 625, § 626, § 628, § 629 og § 632. De i bestemmelsen indeholdte henvisninger understreger den nære sammenhæng mellem arrest og udlæg med hen-

syn til fremgangsmåden under forretningen og for så vidt angår sikringsakter i forhold til godtroende trediemænd.

Justitsministeriet er opmærksom på, at de mange henvisninger i *stk. 2* – på samme måde som i § 646, stk. 2, om forbud – kan gøre overskueligheden af reglerne noget mindre. For at undgå, at lovstoffet forøges ganske betydeligt, er det imidlertid lovteknisk fundet forsvarligt at anvende disse henvisninger, der er gjort mere præcise end efter de gældende regler, f.eks. § 632 og § 652 (hvoraf den sidste bestemmelse lyder således: »I øvrigt bliver med de lempelser, som følger af forholdets beskaffenhed, de regler at anvende, som i det foregående kapitel, navnlig §§ 625-29 samt §§ 633-34 og 636-45, er givne om arrest«).

I forhold til de nugældende regler tilvejebringes der ved henvisning til § 489, *stk. 1*, udtrykkelig hjemmel for, at fogedretten kan afvise en ufuldstændig anmodning om arrest, men henvisningen til § 488, *stk. 3*, indebærer, at fogedretten i sådanne tilfælde kan indrømme fordringshaveren en frist til at berigtige forholdet. Henvisningen til § 489, *stk. 2*, giver fogedretten mulighed for at henvise en forkert indbragt anmodning til rette fogedret.

Henvisningen til § 491 giver fogedretten ret til i samme omfang som i andre fogedsager at fastsætte tid og sted for forretningen. Bestemmelsen forudsættes anvendt under hensyn til retsmidlets særlige karakter, således at arrestforretninger normalt vil kunne berammes med meget kort varsel, og således at der i vidt omfang tages hensyn til fordringshaverens ønsker. Det må fremhæves, at der i arrestforretninger ofte vil være grundlag for at påbegynde forretningen på skyldnerens bopæl. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 2.3. og betænkningen side 47-48.

Henvisningerne til § 493 og § 494 overfører de i udlægstilfælde gældende regler om underretning og indkaldelse af skyldneren til arrestforretningen. Det må understreges, at den i forslaget § 627, nr. 2, indeholdte arrestbetingelse hyppigt vil gøre det påkrævet efter § 493, stk. 2, at undlade underretning til skyldneren om tid og sted for forretningens foretagelse.

Efter de gældende regler savner fogedretten udtrykkelig hjemmel til at udsætte en arrestforretning. Det er i betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning side 59 antaget, at udsættelse kan ske uden udtrykkelig hjemmel. Det er dog fundet mest hensigtsmæssigt at tilvejebringe udtrykkelig hjemmel ved henvisning til § 502, men bestemmelsen må praktiseres med betydelig tilbageholdenhed af hensyn til arrestinstituttets effektivitet.

Reglerne om genoptagelse af fogedforretninger i retsplejelovens § 504, nr. 1 og 4, foreslås overført til

arrest. Det foreslås således, at en trediemand bør kunne få en arrestforretning genoptaget for at få konstateret, om en foretagen arrest strider mod hans ret, da det forekommer mindre rimeligt at henvise trediemand til at afvente udfaldet af justifikations sagen, for det endeligt kan afgøres, om han frit kan disponere over det arresterede aktiv. En sådan genoptagelse skønnes ubetænkelig, da den alene vil angå arrestens genstand. Med samme begrundelse foreslås det, at der gives en skyldner, der ikke har været til stede under arrestforretningen, adgang til genoptagelse for at benytte rettighederne efter §§ 509-516 (om transbeneficiet m.v.). Der henvises i øvrigt til betænkningen side 48-49.

Henvisningen til retsplejelovens §§ 508-516 afløser den gældende § 614, stk. 1. Ændringen er – set på baggrund af de senere års retspraksis – af ren sproglig karakter.

Til § 632

Bestemmelsen i *stk. 1* svarer til den gældende § 631 med den ændring, at det foreslås, at det af bestemmelsen direkte kommer til at fremgå, at arrest skal kunne foretages for hele det beløb, for hvilket udlæg senere skal kunne foretages, såfremt arresten stadfæstes.

Stk. 2 og 3 svarer med sproglige ændringer til den gældende § 633.

Til § 633

Bestemmelsen afløser den gældende § 617. Det er alene fundet nødvendigt at lave en særskilt bestemmelse for så vidt angår løsøre, idet det af henvisningerne i forslaget § 631, stk. 2, til reglerne i retsplejelovens kapitel 47 fremgår, hvorledes der skal forholdes ved arrest i andre aktiver.

Efter bestemmelsen skal omkostningerne til opbevaring af det arresterede afholdes af rekvirenten, der vil kunne gøre regres mod skyldneren for disse omkostninger, såfremt arresten stadfæstes.

I *stk. 2* fastslås det i overensstemmelse med retspraksis og teori, jf. betænkningen side 27, at arresterede penge altid skal tages i fogedrettens besiddelse, indtil arresten ophæves eller afløses af et udlæg.

Til §§ 634-639

De foreslåede bestemmelser svarer med sproglige ændringer i det væsentligste til de nugældende §§ 634-43.

I betænkningen foreslås, at fristen på en uge for anlæggelse af den såkaldte justifikations sag også skal gælde i tilfælde, hvor sagen vedrørende fordringen

(hovedsagen) skal anlægges i udlandet. Efter Justitsministeriets opfattelse bør fristen for et sådant sagsanlæg være to uger for at give den fornødne tid til udarbejdelse på fremmed sprog af en fyldestgørende stævning m.v. efter det pågældende lands procesordning jf. § 634, stk. 4. I disse tilfælde foreslås endvidere, at arresthaveren kun har pligt til at anlægge sag om arrestens lovlighed, dvs. arrestsag, her i landet.

Fristen på 3 måneder i forslaget § 635, stk. 2, svarer til reglen i forslaget § 639, stk. 4.

Det følger af retsplejelovens § 253, at retten kan udskille spørgsmålet om arrestens stadfæstelse til særskilt afgørelse, ligesom retten i medfør af retsplejelovens § 254 kan bestemme, at arrestsagen og hovedsagen skal forhandles under et. Det er derfor ikke fundet nødvendigt at opretholde særlige bestemmelser herom i kapitel 56.

Bestemmelsen i den nugældende § 636, stk. 2, foreslås ophævet, idet en arrest altid vil være ulovlig og dermed ansvarspådragende, såfremt rekvirenten ikke under justifikations sagen kan godtgøre, at betingelserne for foretagelse af arrest har været til stede.

Ændringen i forslaget § 639 om, for hvilke skader og ulemper der kan ydes erstatning (tab og tort), er af sproglig karakter, idet skyldneren i sin tabsopgørelse forudsættes som hidtil at kunne medtage tab som følge af kreditspilde, jf. betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning, side 65, med omtale af reglen i retsplejelovens § 505.

Til § 640

Ved bestemmelsen fastslås det, at der som i foged sager efter retsplejelovens tredie bog, tredie afsnit, skal gælde en almindelig kære adgang efter reglerne i kapitel 53 over fogedrettens afgørelser under en arrestsag. Om baggrunden herfor henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.4. og betænkningen side 49-50.

Til § 641

Stk. 1 svarer med sproglige ændringer til den nugældende § 646, stk. 1, idet det dog er fremhævet, at forbud mod offentlige myndigheders handlinger kan begæres nedlagt i alle tilfælde, hvor den offentlige myndighed er part i et privatretligt forhold, jf. betænkningen side 89.

Ved bestemmelsen i *stk. 2* er der tilvejebragt udtrykkelig hjemmel for at pålægge rekviritus accessoriske handlepligter i forbindelse med nedlæggelse af forbud. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger pkt. 3.3. og betænkningen side 88-89.

Stk. 3 svarer til gældende lovs § 646, stk. 3.

Adgangen til forbud mod ægteskab efter den nugældende § 646, stk. 2, findes ikke påkrævet og er derfor ikke medtaget, jf. betænkningen side 89.

Til § 642

Den foreslåede bestemmelse afløser bestemmelserne i § 646, stk. 1, § 647 og § 648, stk. 1. Forslaget indebærer en begrænsning i adgangen til at få nedlagt forbud mod sikkerhedsstillelse. Skærpelsen af betingelserne for at få nedlagt forbud er gennemført ved som hovedregel at pålægge rekvirenten bevisrisikoen. Der henvises nærmere til de almindelige bemærkninger pkt. 3.1. og betænkningen side 89-93.

De i § 642, nr. 1 og 2, opstillede betingelser svarer til gældende ret, jf. betænkningen side 53-62.

Herudover indeholder § 642, nr. 3, en præcisering af, at forbudet som et foreløbigt retsmiddel alene forudsættes anvendt for at forhindre retstab hos rekvirenten ved at skulle afvente almindelig rettergang. Fogedretten må således i de konkrete sager tage stilling til, om denne betingelse er opfyldt. I den forbindelse må det dog fremhæves, at muligheden for at nedlægge fogedforbud for visse sagstyper kan udgøre den primære sikring mod retskrænkelser, eksempelvis krænkelse af immaterialrettigheder. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.2. og betænkningen side 93.

Til § 643

Ved bestemmelsens *stk. 1* opretholdes med sproglige ændringer reglen i den nugældende § 648, stk. 2, hvorefter forbud ikke bør nedlægges, når det skønnes, at en af rekvirenten tilbudt sikkerhed eller den straf, som lovens almindelige regler hjemler for retskrænkelsen, yder rekvirenten tilstrækkeligt værn. Endvidere præciseres i bestemmelsen, at erstatningsruslen i de tilfælde, hvor den i sig selv udgør et tilstrækkeligt værn, kan udelukke forbud.

Ved bestemmelsen i *stk. 2* er der tilvejebragt udtrykkelig hjemmel for den proportionalitetsgrund-sætning, som teorien allerede har opstillet med udgangspunkt i de gældende regler.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.2. og betænkningen side 62-64 og 93-94.

Til § 644

Såfremt rekvirenten allerede under forbudssagen godtgør sin ret, vil det som hidtil være udelukket at afkræve rekvirenten en sikkerhedsstillelse som betingelse for nedlæggelse af forbud. Ved bestemmelsen i *stk. 1* er det tilsigtet, at fogedretten i alle andre tilfælde skal kunne afkræve rekvirenten sikkerhed. Sikker-

heden kan kræves såvel ved bevistvivl som i tilfælde af retlig tvivl. Der henvises herom til betænkningen side 66 og 95.

I *stk. 2* er det fastslået, at fogedretten som hidtil fastsætter sikkerhedens art og størrelse efter et skøn.

Efter retspraksis nedlægges forbud som oftest betinget af, at rekvirenten stiller sikkerhed inden en angiven frist. Denne praksis kan give anledning til tvivl om, fra hvilket tidspunkt retsvirkningerne af det nedlagte forbud skal regnes. For at undgå en sådan tvivl fastsættes det ved bestemmelsen i *stk. 3*, at forbud først nedlægges, når en af fogedretten forlangt sikkerhed er stillet. Af hensyn til fristen for anlæggelse af justificationssag, fristen for appel samt de strafbare følger af overtrædelseshandlinger, fastsættes det endvidere, at fogedretten giver parterne meddelelse om tidspunktet for forbudets nedlæggelse, såfremt dette tidspunkt ikke allerede er meddelt i et retsmøde, jf. retsplejelovens § 162. Det forudsættes, at retten normalt vil give underretning til den udeblevne rekviritus, jf. § 162, stk. 2, sidste pkt. Meddelelsen gives i den form, som fogedretten bestemmer, jf. retsplejelovens § 154. Der henvises i øvrigt til betænkningens side 96.

Til § 645

Bestemmelsen i *stk. 1* afløser den gældende § 650, stk. 2. Forslaget indebærer, at pligten til at yde bistand til forbudets håndhævelse overføres fra politiet til fogedretten. Om begrundelsen for denne ændring i kompetenceforholdene samt om arten og omfanget af fogedrettens bistand henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3.6. og betænkningen side 99-100.

Ved bestemmelsen i *stk. 2* tilvejebringes hjemmel for, at fogedretten i forbindelse med forbudets håndhævelse kan træffe bestemmelse om beslaglæggelse af rørligt gods. Betingelsen for, at beslaglæggelse kan finde sted, er, at rekvirenten kan godtgøre, at det gods, der ønskes beslaglagt, anvendes eller har været anvendt til overtrædelseshandlinger. Har godset ikke været anvendt til overtrædelseshandlinger, kan beslaglæggelse kun ske, såfremt rekvirenten med en meget høj grad af sandsynlighed kan påvise, at godset må forventes anvendt til overtrædelseshandlinger. Da beslaglæggelse – i lighed med forbud – er et retsmiddel af foreløbig karakter, kan beslaglagt gods ikke overgives til rekvirenten. Det fastsættes derfor i *stk. 3*, at fogedretten selv skal tage det beslaglagte i forvaring eller overlade det til en person, fogedretten har bemyndiget hertil.

Opbevaringen sker på rekvirentens bekostning. Udover de egentlige opbevaringsudgifter kan omkostningerne ved opbevaringen også omfatte f.eks. forsikringspræmier, såfremt fogedretten finder det

fornødent at forsikre det beslaglagte. Rekvirenten kan kræve sine omkostninger til opbevaringen dækket hos rekvisitus, såfremt det i domsretten fastslås, at beslaglæggelsen har været berettiget.

I *stk. 4* er det bestemt, at fogedretten kan afkræve rekvirenten sikkerhed for opbevaringsudgifterne. Sikkerheden skal stilles, inden beslaglæggelsen iværksættes. Som følge af, at en beslaglæggelse i sig selv vil kunne udløse erstatningskrav udover de krav, som kan afledes af selve forbudet, er det endvidere bestemt, at fogedretten kan betinge beslaglæggelsen af, at en i medfør af § 644 stillet sikkerhed forhøjes. Særskilt sikkerhedsstillelse kan kun komme på tale i de tilfælde, hvor forbud er nedlagt uden sikkerhedsstillelse, eller hvor afgørelsen om beslaglæggelse træffes af en anden fogedret end den, som i forvejen har modtaget rekvirentens sikkerhedsstillelse. Da det ikke kan udelukkes, at en beslaglæggelse kan krænke tredjemands ret, skal tredjemands erstatningskrav i denne anledning være sikret ved den stillede sikkerhed, og fogedretten må derfor påse, at sikkerhedsstillelsen formuleres således, at den også dækker erstatningskrav fra tredjemand.

Vedrørende *stk. 2-4* henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.6. og betænkningen side 100.

Til § 646

Med bestemmelserne i § 646 er det bl.a. som følge af de forøgede beviskrav tilsigtet at tilnærme procesformen i forbudssager, som behandles i fogedretten, til procesformen i almindelige civile førsteinstans sager i det omfang, det er foreneligt med retsmidlets karakter, idet det herved navnlig må fremhæves, at der ved nedlæggelse af fogedforbud er tale om egentlig tvangsfuldbyrdelse af en unkladelsespligt. Dette nødvendiggør, at fogedretten i en række tilfælde kan anvende de processuelle regler, som i øvrigt er karakteristiske for tvangsfuldbyrdsreglerne.

Som anført i betænkningen (side 92 f) kan der i øvrigt være grund til at fremhæve, at de større krav til sagsbehandlingen, som er en følge af de forøgede beviskrav, taler for, at dommeren eller en anden erfaren jurist i almindelighed beklæder fogedretten i forbudssager.

Efter forslaget *stk. 1* foreslås fogedrettens stedlige kompetence i forbudssager fastlagt efter §§ 235-240 i de almindelige værnetingsregler i civile sager. Hovedformålet med at henvise til disse værnetingsregler frem for de almindelige fogedretlige værnetingsregler i § 487 er at sikre, at rekvisitus i videst muligt omfang er repræsenteret under forretningen. De foreslåede værnetingsregler vil indebære, at det i vidt omfang sikres, at forbudssagen og den efterfølgende ju-

stifikationssag behandles ved samme dommerembede, medmindre justifikationssagen skal påbegyndes ved landsretten eller ved Sø- og Handelsretten som første instans. Sammenfaldet mellem fogedrettens og domsrettens stedlige kompetence kan virke procesbesparende i de større, mere komplicerede forbudssager, navnlig hvis justifikationssagen i sådanne tilfælde kan behandles af samme jurist i såvel fogedret som domsret, jf. betænkningen side 91-93.

For de tilfælde, hvor forbudsrekvisitus ikke er processuel indlænding, eller hvor der fremsættes anmodning om bistand eller beslaglæggelse, er der henvist til de almindelige fogedretlige værnetingsregler i § 487.

Ved de foreslåede værnetingsregler er det fastslået, at en begæring om fogedforbud næsten altid behandles ved rekvisiti hjemting, og det samme vil ofte gælde begæringer om bistand til håndhævelse af et allerede nedlagt forbud. Dette udelukker imidlertid ikke, at der kan være behov for, at der i andre retskredse skal ske tvangsfuldbyrdelse af anmodninger i medfør af forslaget § 645.

Om baggrunden for henvisningerne i *stk. 2* gælder det samme, som er anført i bemærkningerne til § 631, *stk. 2*, nemlig at undgå, at lovstoffet udvides betydeligt.

Henvisningen i *stk. 2* til § 248 medfører, at fogedretten af egen drift skal påse, om rekvirentens anmodning er indbragt for rette værneting. Møder rekvisitus efter indkaldelse, eller antræffes denne under en udgående fogedforretning uden at fremsætte indsigelse mod fogedrettens kompetence, anses fogedretten som stedlig kompetent. Fogedretten kan i samme omfang som domsretten i civile sager henvise sagen til rette fogedret ved kendelse. Kan henvisning ikke finde sted, forudsættes sagen afvist ved kendelse, jf. forslaget § 650.

Henvisningen til § 344 indebærer, at reglerne om bevisbedømmelse i civile sager overføres til forbudssagerne. Under behandlingen af spørgsmålet om, hvorvidt forbud skal nedlægges eller ej, har rekvisitus i modsætning til andre sager, som behandles ved fogedretten, ikke pligt til at afgive forklaring. De i § 344 indeholdte henvisninger til § 302, § 303 og § 339, *stk. 3*, gør disse bestemmelser anvendelige under forbudssagen.

Af henvisningen til § 348 følger, at en begæring om fogedforbud skal være skriftlig, hvilket er en fravigelse af de almindelige fogedretlige regler, jf. § 488, *stk. 1, 2. pkt.* Endvidere følger det af denne henvisning, at en begæring om nedlæggelse af fogedforbud i sit indhold skal svare til stævningen i en civil førsteinstans sag. Afgørelsen af, om en forbudsbegæring er egnet til at danne grundlag for sagens videre behandling,

træffes efter de samme regler, som gælder i civile sager. Ved at opstille sådanne krav til begæringens indhold, sikres det, at rekvisitus på forhånd får mulighed for at forberede sine eventuelle indsigelser, ligesom en udførlig begæring letter fogedrettens muligheder for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af sagens forløb.

Henvisningen til § 349 giver fogedretten samme mulighed for at afvise en begæring om fagedforbud som domsretten i civile sager, ligesom der er åbnet mulighed for, at fogedretten kan indrømme rekvisitenten en frist til at afhjælpe indholdsmangler.

Det fremgår af § 354, stk. 3, at en sagsøgt, som udebliver fra det første retsmøde, hvortil han er indkaldt ved lovlig, forkyndt stævning, som hovedregel dømmes i overensstemmelse med de i stævningen indeholdte påstande og anbringender, for så vidt disse findes begrundet i sagsfremstillingen og det i øvrigt fremkomne. Denne regel foreslås overført til forbudssager, som behandles ved fogedretten. Reglen forudsættes dog alene anvendt i de tilfælde, hvor rekvisitus er indkaldt til fogedretten ved lovlig, forkyndt tilsigelse, og hvor der i forbindelse med tilsigelsen er overgivet rekvisitus en genpart af anmodningen og de deri påberåbte bilag. Reglen i § 494, stk. 1, sidste pkt., indebærer, at der i disse tilfælde skal vejledes om retsvirkningerne af udeblivelse i indkaldelsen. Selv om rekvisitus er udeblevet, vil han kunne påkære fogedrettens kendelse. Dokumenterer eller påberåber rekvisitus sig, inden kendelse om forbudets nedlæggelse afsiges, at være forhindret på grund af lovligt forfald, kan fogedretten udsætte sagen i medfør af § 502, stk. 1, nr. 3. Finder fogedretten det i øvrigt ønskeligt, at rekvisitus er til stede, kan forretningen endvidere udsættes i medfør af § 495, stk. 3.

Ved henvisningen til § 491, stk. 1, 1. pkt., er den almindelige fogedretlige regel, hvorefter fogedretten fastsætter tid og sted for forretningen, overført til forbudssager. Herved er der tilvejebragt hjemmel for, at forretningen – således som det i praksis formentlig allerede er tilfældet – som hovedregel kan påbegynde på fogedrettens kontor. Henvisningen indebærer endvidere, at fogedretten skal give rekvisitenten underretning om, hvor og hvornår forretningen foretages. Meddelelse gives på den måde, som fogedretten finder mest hensigtsmæssig, evt. pr. telefon. Såfremt rekvisitenten udebliver fra det af fogedretten berammede møde, følger det af henvisning til § 492, stk. 1, at forretningen skal afvises.

Reglerne om indkaldelse – eventuelt ved tilsigelse – af rekvisitus i udlægsforretninger er ved henvisningen til § 493, stk. 1 og 2, og § 494, stk. 1 og 4, overført til forbudskapitlet, mens der for så vidt angår selve fagedforbudssagen ikke er fundet grundlag for at

overføre § 494, stk. 2, som følge af henvisningen til § 354, stk. 3, jf. ovenfor.

Det fremgår af henvisningen til § 493, stk. 2, at fogedretten kan undlade underretning til rekvisitus om foretagelse af en udgående forbudsforretning. Undladelse af underretning af rekvisitus vil navnlig forekomme, hvor der er behov for meget hurtigt at få nedlagt forbud. Antræffes rekvisitus ikke under en sådan udgående fagedforretning, vil det være en betingelse for forbudets nedlæggelse, at rekvisitenten på grundlag af det foreliggende materiale kan godtgøre eller sandsynliggøre, at betingelserne for nedlæggelse af forbud er til stede. Kan rekvisitenten ikke løfte sin bevisbyrde, kan han begære sagen udsat for at forkynde en tilsigelse for rekvisitus tillige med en genpart af begæringen og de deri påberåbte bilag.

Hjemmel til at afsige kendelse om forbuds nedlæggelse på fogedrettens kontor uden rekvisitus tilstedeværelse er tilvejebragt ved henvisning til § 495, stk. 1, 1. pkt.

Henvisningen til § 499 giver trediemand hjemmel til at indtræde som part i fagedforbudssagen, inden forbudet nedlægges. Trediemand indtræder ved at afgive erklæring herom i fogedretten. Er forbud først nedlagt, må trediemand henvises til appel af det nedlagte forbud eller til at indtræde som part i justifikationssagen, idet reglerne om genoptagelse i § 504 ikke er overført til forbudskapitlet. Der henvises herom til betænkningen side 96-97.

Ved henvisningen til § 500 fastslås det, at fogedretten i samme omfang som i andre fagedsager har vejledningspligt over for den part, som ikke under sagen er repræsenteret ved advokat. Endvidere er der tilvejebragt hjemmel for, at fogedretten under de i § 500, stk. 2, angivne betingelser kan beskikke en advokat for forbudssagens parter. En sådan beskikkelse angår alene fagedsagen. Fri proces under justifikationssagen må således søges efter de sædvanlige regler i retsplejelovens kapitel 31.

Henvisningen til § 502, stk. 1, nr. 2 og 3, giver fogedretten mulighed for at udsætte behandlingen af såvel selve begæringen om forbud som eventuelle begæringer om bistand til håndhævelse af forbudet, men det skal dog fremhæves, at den vidtgående adgang til bevisførelse under forbudssagen og reglerne om rekvisitens sikkerhedsstillelse kun rent undtagelsesvis giver grundlag for at udsætte en ved fogedretten verserende sag. Hertil kommer, at en vidtgående brug af udsættelsesadgangen vil berøve forbudsinstitutet dets effektivitet.

Hvis fogedretten i medfør af § 645 skal yde rekvisitenten bistand til forbudets opretholdelse eller skal foretage beslaglæggelse, vil sådanne retsskridt have karakter af en egentlig tvangsfuldbyrdelse, og det er

derfor nødvendigt, at fogedretten i disse tilfælde råder over de samme retsmidler som i andre fogedsager. For disse tilfælde foreslås det derfor at overføre reglerne i § 491, stk. 3, § 494, stk. 2, § 495, stk. 2, § 497 og § 498. Politiets opgaver i forbindelse med forbudssager vil fremtidig blive at yde bistand til fogedretten i overensstemmelse med den almindelige regel i § 498, stk. 1.

Til § 647

I *stk. 1* foreslås det, at adgangen til at føre bevis for fogedretten alene skal begrænses af hensyn til forrettningens fremme. Rekvirentens adgang til at føre bevis både for rettens eksistens og krænkelse er således tilsigtet udvidet i forhold til gældende ret, hvilket navnlig må antages at kunne få betydning i sager om immaterialrettigheder. Udover at give hjemmel til at afskære en bevisførelse, som efter sin art og sit omfang falder uden for fogedsagens rammer, kan fogedretten også med hjemmel i denne bestemmelse afskære en bevisførelse, som åbenbart er uden betydning for sagen, eller hvis formål må være at forhale sagens afgørelse. Der henvises i øvrigt til betænkningen side 89–93.

Stk. 2 giver fogedretten adgang til at tilkende sagsomkostninger i tilfælde, hvor begæringen tilbagekaldes, inden justifikationsag er anlagt, hvor anmodningen om forbud ikke fremmes, herunder på grund af manglende sikkerhedsstillelse inden en angiven frist, eller hvor et nedlagt forbud ophæves i medfør af § 638. I alle andre tilfælde afgøres omkostningsspørgsmålet under justifikations sagen. Fogedrettens afgørelse træffes efter de samme regler, som gælder i civile sager, jf. kapitel 30. Baggrunden herfor er, at de processuelle regler for forbudssagernes behandling på væsentlige punkter i øvrigt er tilnærmet de regler, som gælder for almindelige, civile førsteinstans sager, ligesom arbejdets art og omfang for parterne i disse sager gennemsnitligt væsentligt vil overstige, hvad der gælder for fogedsager.

Til § 648

Henvisningerne i *stk. 1* til arrestkapitlets regler, herunder om justifikations sagens behandling, svarer med sproglige ændringer til den nugældende § 652. Dog er henvisning svarende til den nugældende § 637 om, at rekviritus ikke kan appellere et nedlagt forbud, udgået på baggrund af den foreslåede appeladgang for rekviritus, jf. § 650.

I et svar til Folketingets Retsudvalg under behandlingen af det tidligere lovforslag har Justitsministeriet givet udtryk for, at der – som foreslået af Advokatrå-

det – formentlig kan være behov for, at fristen for anlæggelse af retssag her i landet i forbudssager forlænges fra en til to uger på samme måde, som det er foreslået, hvor retssagen skal anlægges ved en udenlandsk domstol. Fristen i forbudssager foreslås derfor sat til 2 uger, jf. 2. pkt. i stk. 1.

I *stk. 2* pålægges fogedretten at vejlede rekviritus om retsvirkningerne af fogedrettens afgørelser, herunder navnlig, at det er strafbart at overtræde et nedlagt forbud.

Til § 649

Som følge af den foreslåede regel i § 645, stk. 2, om beslaglæggelse, er der i forslagens § 649 fastsat regler om, hvilket forum der skal tage stilling til lovligheden af en foretagen beslaglæggelse. Det foreslås, at afgørelsen som hovedregel skal træffes af domsretten, enten under justifikations sagen eller under en privat anlagt straffesag. Fogedretten kan alene tage stilling til spørgsmålet i forbindelse med ophævelse af et forbud. Fogedrettens afgørelse vil i disse tilfælde være genstand for kære.

Træffes der afgørelser om konfiskation, forudsættes det, at det konfiskerede gods overgives til den stedlige politimester til videre foranstaltning på samme måde, som det finder sted i straffesager. I de tilfælde, hvor det konfiskerede efter dommen skal anvendes til fyldestgørelse af rekvirentens erstatningskrav, forudsættes det, at det konfiskerede forbliver i fogedrettens besiddelse, indtil udlæg i gods kan foretages.

Til § 650

Efter denne bestemmelse skal fogedrettens afgørelser i forbudssager træffes ved kendelse. Dette indebærer, at afgørelserne altid skal begrundes. Herved sikres det, at der tilvejebringes et rimeligt arbejdsgrundlag for domsretten under justifikations sagen og under en eventuel privat anlagt straffesag, ligesom en eventuel kærebehandling vil blive lettet herved.

Det følger af bestemmelsen, at parterne (og en retligt interesseret tredie mand) kan påkære alle fogedrettens afgørelser under forbudssagen inden for en kærefrist på 4 uger. Fogedrettens afgørelse om sikkerhedsstillelse vil således efter forslaget kunne påkæres særskilt eller i forbindelse med kære af nedlæggelse af forbud.

Til § 651

Forslaget svarer med enkelte mindre ændringer til de nugældende regler i § 650, stk. 1, og § 651. Den fo-

reslåede formulering af *stk. 2* fører dog til, at der tilvejebringes udtrykkelig hjemmel for, at trediemand kan straffes for medvirken, ligesom den foreslåede formulering åbner mulighed for at idømme trediemand såvel straf som erstatning uden at afvente udfaldet af justifikationssagen. De såkaldte benzinsager har illustreret behovet for også at kunne håndhæve et nedlagt forbud effektivt i forhold til trediemand på et tidligt stadium af forbudssagen.

Efter forslaget *stk. 3* kan en privat anlagt straffesag udsættes for at afvente udfaldet af justifikations-sagen. Under hensyn til de forøgede beviskrav, den foreslåede adgang til at påkære nedlagte forbud samt til forbudsinstituttets effektivitet vil en sådan udsættelse formentlig kun sjældent være hensigtsmæssig. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.5. og betænkningen side 98–99.

Til § 652

Ved bestemmelsen foreslås den nugældende lovs § 653 videreført alene med sproglige ændringer.

Til § 653

Efter bestemmelsen i *stk. 1* udpeges fogedretten som den kompetente myndighed, til hvem en varemærkeindehaver skal indgive en anmodning om suspension af frigivelsen af varemærkeforfalskede varer til fri omsætning efter EF-rådets forordning 3842/1986 af 1. december 1986. Forordningens system er i vidt omfang sammenfaldende med retsplejelovens almindelige regler om arrest og forbud. Justitsministeriet har derfor efter drøftelse med Industriministeriet og Tolddepartementet skønnet det mest naturligt, at domstolene blev kompetente i sager, der er omfattet af forordningen.

Forordningen forudsætter et samarbejde mellem den kompetente myndighed, dvs. fogedretterne, og toldvæsenet. Med henblik på at fastlægge de nærmere regler herom samt værnetingsbestemmelser m.v. er der ved bestemmelsen i *stk. 2* tilvejebragt hjemmel for, at justitsministeren kan fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelsen her i landet af De Europæiske Fællesskabers forordninger om foranstaltninger med henblik på forbud mod varemærkeforfalskede varers overgang til fri omsætning.

Der sigtes med bestemmelsen i øvrigt til anvendelsen her i landet af EF-kommissionens forordning om gennemførelsesbestemmelser til rådsforordningen. Den generelle henvisning til de til enhver tid gældende forordninger giver mulighed for at indrette retstilstanden, således at forordninger, som senere måtte blive vedtaget, uden videre kan anvendes.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 5 og lovforslagets bilag 1.

En anmodning om suspension af frigivelsen af varemærkeforfalskede varer til fri omsætning vil blive pålagt den sædvanlige retsafgift for fogedforbudssager, for tiden 200 kr. i grundafgift, jf. retsafgiftslovens § 17, stk. 1, nr. 3.

Til § 2

Ved denne ændring i inddrivelsesloven ændres fristen for fremsættelse af indsigelser mod pante- og toldfogedudlæg fra 14 dage til 4 uger. Oversiddes fristen, skal justitsministeren efter forslaget have mulighed for undtagelsesvis at give tilladelse til, at fogedretten tager indsigelserne under påkendelse. Bestemmelsen fastslår endvidere udtrykkeligt, at appel til landsretten af sådanne udlæg først kan ske, når fogedretten har taget stilling til afgørelsen.

Om baggrunden for ændringerne henvises nærmere til de almindelige bemærkninger pkt. 4.2. og betænkningen side 151–152 og 164–169.

Til § 3

Forslaget om ophævelse af retsafgiftslovens § 52 og § 56 er en konsekvensændring som følge af de foreslåede nye appelregler i fogedsager, hvorefter afgørelser alene skal kunne kæres. § 52 og § 56 vedrører beregning af retsafgift i tilfælde af henvisning til at iværksætte anke i stedet for kære og omvendt.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1989. Tidspunktet for anmodningens indgivelse skal være afgørende for, om en arrestsag eller forbudssag skal behandles efter de foreslåede nye regler eller de hidtil gældende regler.

Retsplejelovens § 653 om forbud mod varemærkeforfalskede varers overgang til fri omsætning, herunder bemyndigelsesbestemmelsen i stk. 2, foreslås dog sat i kraft dagen efter lovens bekendtgørelse i Lovtidende.